

Glasnik MIRA

Godište V. • Broj 2 • Međugorje • Veljača 2010. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

*Tolika djela milosrđa
ovdje su rođena ili ovdje
dobivaju potporu.*

Kardinal Schönborn

Iz sadržaja

**Poruka za sadašnji trenutak
Roditelji su prvi
sijači vjere u svoje
djece**
vlč. Adalbert Rebić

**Kateheza kardinala
Schönborna u Međugorju
Isusovo milosrđe**
Kardinal Christoph Schönborn

**Franjevačka mariološka
misao i pobožnost
Marijanski obrisi
Klare Asiške**
fra Miljenko Šteko

**Meditacija
Odgovornost -
ispit zrelosti**
s. Dominika Anić

**Nove knjige
Egzorcist
odgovara
na pitanja**
o. Gilles Jeanguenin

**Hodočasničke staze
Ukazanja u San
Nicolas de los
Arroyos (Argentina)**
fra Karlo Lovrić

Fotografija na naslovnicu: Mate T. Vasilij

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Medugorje | **Glavni urednik:** Krešimir Šego | **Lektor i korektor:** Dragan Naletilić | **Adresa:** Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Medugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | **Služba preplate:** 00 387 36 653 342 | **E-mail:** glasnikmira@medjugorje.hr | **Internet:** www.medjugorje.hr | **Grafičko oblikovanje:** Shift, Mostar | **Tisk:** Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | **Godišnja preplate (12 brojeva):** Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, Europejske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PREPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitска banka d.d., Nalog 14, Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ: 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich – Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 80541840A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ: 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE8875090300002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Promišljanje

Iščitavajući Marijin rukopis u povijesti i među nama

I Zadarskom izjavom iz god. 1991. Međugorje je mjesto molitve, mjesto okupljanja tolikih hodočasnika i vjernika kojima treba duhovna pratnja i skrb. Kardinalov dolazak je nešto kao potvrda kako se isplati tiho i ustrajno moliti, ne sustati na putu molitve i obraćenja, prepustiti se vodstvu Neba i Marije. I ona će učiniti svoje u pravo vrijeme, kad se možda tomu i ne nadamo, ili pak kad malo toga govori u prilog Međugorju. Bog nas redovito iznenađuje u životu.

fra Tomislav Pervan

P rošle jeseni uvelike se, diljem svijeta, slavila dvadeseta obljetnica pada Berlinskoga zida, urušavanja komunizma, te najpogubnije zlosilne ideologije, koja je cijelo jedno stoljeće okivala svijet i duše svojim željeznim uzama, harala svijetom i sa sobom povukla u smrt više od stotinu milijuna ljudi. Od svih javno osuđen, žigosan kao najprotučovječniji sustav vladanja, kao policijski i doušnički režim, koji je ubijao Boga i čovjeka u društvu i čovjeku. Svi to javno priznaju i kazu se osim naših domaćih i hrvatskih kriptokomunista, prikrivenih starih boljševika, koji bi i danas na Boga, Crkvu i vjernike išli ognjem i mačem, križarskom vojnom. Čine to zaplotnjački i perfidno kroz medije kojih su se domogli, prazneći duše i srca onih koji ih slijede i slušaju, urušavajući svaku vrijednost, stavljajući znak jednakosti između grijeha i krjeposti.

► Slavio se pad Zida, nabrajale se zasluge mnogih koji su doprinijeli urušavanju toga znamena zlosilja, koji je zapravo implodirao, u sebe se urušio, upravo kao što se zbiva kad se želi neka stara dotrajala višekatnica srušiti. Razorni se eksploziv tako postavi da se zdanje uruši u sebe, ne oštećujući niti ugrožavajući okoliš. Tako bijaše i s komunizmom i njegovim znamenom, Berlinskim zidom ali i vidljivom Željeznom zavjesom koja je dijelila Istok od Zapada, robovanje od slobode, laž od istine, zatvorenost od otvorenosti, strah od povjerenja, tamu od svjetla, smrt od života, zatvor od slobode, slobodu misli od diktata partije, istinu od nametnute 'istine'. Ta se crta jasno povlačila, bila je jasno povučena nakon Drugoga svjetskog rata.

Prešutjela se uloga neba

Nabrajale su se zasluge i zaslužnici koji su doprinijeli padu. Veličali se pojedinci, ondašnje političke vođe, prizivale se uspomene, raščlanjavao sustav iznutra i izvana, navodili čimbenici koji su uzrokovali urušavanje te sile. Kao što znamo, komunizam je pao bez žrtava, izuzevši ubijenih za masovnoga linča u Rumunjskoj i balkanskih ratova na prostorima bivše Jugoslavije. Ali ti su ratovi vođeni iz drugih pobuda, a ne zbog komunističke ideologije. Trebalo je zadovoljiti megalomske srpske pohode na sve strane, i zato su započinjali ratove sa svojim susjedima u ime mitološke velikosrpske ideje i ideologije te povijesnoga širenja prema zapadu i moru.

Međutim, u nabranju svih čimbenika koji su doveli do pada komunizma i Zida jedno se izostavilo: Nebo. Prešutjela se uloga Neba, odnosno Gospe u cijelom procesu, kao što se već odavna u Europi nijeće Bog na svim društvenim razinama, omalovažava kršćanstvo, izruguje Isus Krist, a sve su druge religije redovito poštovane. Marijin je rukopis tako jasan u svim tim zbivanjima. Još uvijek se sjećamo milijunskih mimohoda sa svijećama cijelom istočnom Europom, mirnih prosvjeda, molitava, okupljanja u crkvama. Jedan je veliki komunistički dužnosnik s Istoka rekao kako su računali sa svime, samo ne s molitvama i svijećama. Upravo te molitve i svijeće bijahu one razorne jerihonske trublje koje su svijetu obznanile pad te bezbožne ideologije koja je tlačila polovinu čovječanstva.

Do danas se ni filozofski ni teološki nije obradio u dovoljnoj mjeri taj mriji prevarat, zacijelo najvažniji događaj minaloga tisućljeća. Važniji od svih drugih prevrata i događaja koji su mijenjali svi-

Uvjereni smo kako se obrat u Međugorju dogodio pohodom i dolaskom bećkoga kardinala Christopha Schönborna krajem 2009. najprije zajednici Cenacolo u Bijakovićima, a onda susretom s vjernicima i hodočasnicima na Brdu ukazanja i Križevcu kao i u crkvi Sv. Jakova. Zajedno s bećkim kardinalom unišli smo u novu godinu i novo desetljeće ovoga stoljeća.

jet. Marijin je rukopis čitljiv iz svih njegovih ukazanja kroz dva minula stoljeća. Nakon Francuske revolucije koja je protekla krajnje krvavo, koja nije donijela ništa dobra niti Evropi niti samoj Francuskoj, nego samo pustoš i smrt, imamo cijeli niz Marijinih ukazanja u Francuskoj u kojima se jasno poziva ta domovina revolucije – *Prvorođena kćerka Crkve* – na pokoru i obraćenje. Značajna su ukazanja svetoj Katarini Labouré, potom u La Salettu, u francuskim Alpama dvama pastirima, zatim pastirci Bernardette Soubirous u Lurdru, deset godina nakon što je Marx objelodanio svoj Komunistički manifest u kojem je obznanio *urbi et orbi* kako *avet komunizma kruži Europom*.

Međugorje - na razdjelnici Istoka i Zapada

Da, upravo avet komunizma stupio je na svjetsku pozornicu u ruskom Oktobru, ali neposredno prije toga krvavoga i rušiteljskog prevrata u riječima krv i imamo fatimska ukazanja, ponovo pastirima, te prijetnju kako će Rusija prosuti svijetom svoje zablude, kako će mnogi otpasti slijedeći ta pogubna zastranjenja. Utješno bi jaše obećanje kako će na kraju ipak odnijeti slavodobice Marijino Bezgrješno srce, ako se cijeli svijet posveti Mariji, odnosno preko Marije njezinu Sinu. O 25. obljetnici Marijinih ukazanja u Fatimi, u listopadu 1942. papa Pio XII. posvetio je svjet Marijinu Bezgrješnom srcu. Nakon te posvete dogodio se stvarni obrat u ratu. Otada Nijemci počinju gubiti bitke i rat na svim frontama. Imali su oni dovoljno kemijskoga i biološkoga oružja kojim su mogli uništiti sve oko sebe, ali ih je spriječila viša sila da ga upotrijebi. Ratna se sudbina odlučuje negdje drugdje – sveti bi Pavao rekao u *visinama* – a ne na frontama ni na mirovnim konferencijama. Sličan primjer imamo iz Domovinskoga rata te gotovo golorukim braniteljima s kruni-

cama oko vrata i vjerom u Boga i Mariju pomoći.

Gotovo se isti slijed dade primijeniti i na pad komunizma. Izborom poljskoga kardinala za papu, koji je sav svoj život stavio pod geslo *Totus Tuus – Sav tvoj, o Marijo*, zatim neuspjeli atentat na dan Gospe Fatimske, 13. svibnja 1981., kad je na Trgu svetoga Petra tekla mučenička krv jednoga pape, potom posvetna molitva Mariji na Duhove 1981. te posveta svega svijeta – s mislima usmjerenim prema Rusiji – Mariji na Blagovijest 1984. bi-

jaše uz Međugorje nešto kao jerihonske trublje koje su navijestile slobodu i urušavanje zločinačkoga komunističkog sustava. Međugorje – na razdjelnici Istoka i Zapada, kao srazište vjera, kultura i civilizacija, osamdesetih godina mjesto susretišta Istoka i Zapada, mjesto konkretnoga iskustva Boga, otkrića Boga u svijetu i vlastitom životu.

Nu, unatoč svim izrazito pozitivnim plodovima, 'zaslugom' nekih pojedinaca i oko Međugorja se podignuo neprobojan zid šutnje u domaćim crkvenim sredstvima priopćavanja. Nešto slično Berlinskom zidu ili velikoj ustavi koja je priječila da milost p(r)oče punom snagom. Gotovo je bilo napisano pravilo da se o Međugorju pisalo redovito u negativnom kontekstu u domaćem crkvenom tisku. Pojedinci su tražili samo loše strane i tamne mrlje na međugorskom nebnu. Uvijek stanovite prijetnje i zabrane, ograničenja i gotovo hod na rubu pravovjernosti. S jedne strane savjest i osobno uvjerenje te nepokolebljivo svjedočenje onih koji su imali ili imaju iskustvo Marijine blizine, a s druge strane prijetnje sankcijama, prokazivanje vidjelaca i prozivanje kako su najobičniji, nekoć mali, danas odrasli lažovi. I tako skoro puna tri desetljeća.

Rušenje nevidljiva zida

Uvjereni smo kako se obrat u Međugorju dogodio pohodom i dolaskom bećkoga kardinala Christopha Schönborna krajem 2009. najprije zajednici Cenacolo u Bijakovićima, a onda susretom s vjernicima i hodočasnicima na Brdu ukazanja i Križevcu kao i u crkvi Sv. Jakova. Zajedno s bećkim kardinalom unišli smo u novu godinu i novo desetljeće ovoga stoljeća. Unišli smo u to novo desetljeće slavljem svete Mise u zajedništvu s visokim predstavnikom crkvene hijerarhije, jednim od najbližih suradnika današnjeg pape. Njega se ubraja među najizvrsnije učenike samoga pape Benedikta XVI. dok je ovaj bio profesor u Regensburgu, spada u krug njegovih provjerenih i povjerljivih teologa. Još prije nego je postao pomoćnim biskupom pa onda koadjutorom u Beču, dok je bio profesorom dogmatike u Fribourg (Švicarska) bio je glavni redakcijski tajnik pri izradbi Katekizma Katoličke Crkve. Može se reći da je upravo on, zajedno s današnjim papom, dao Crkvi i svijetu konačni tekst toga Katekizma, nešto kao *sumu našega vjeroavanja*.

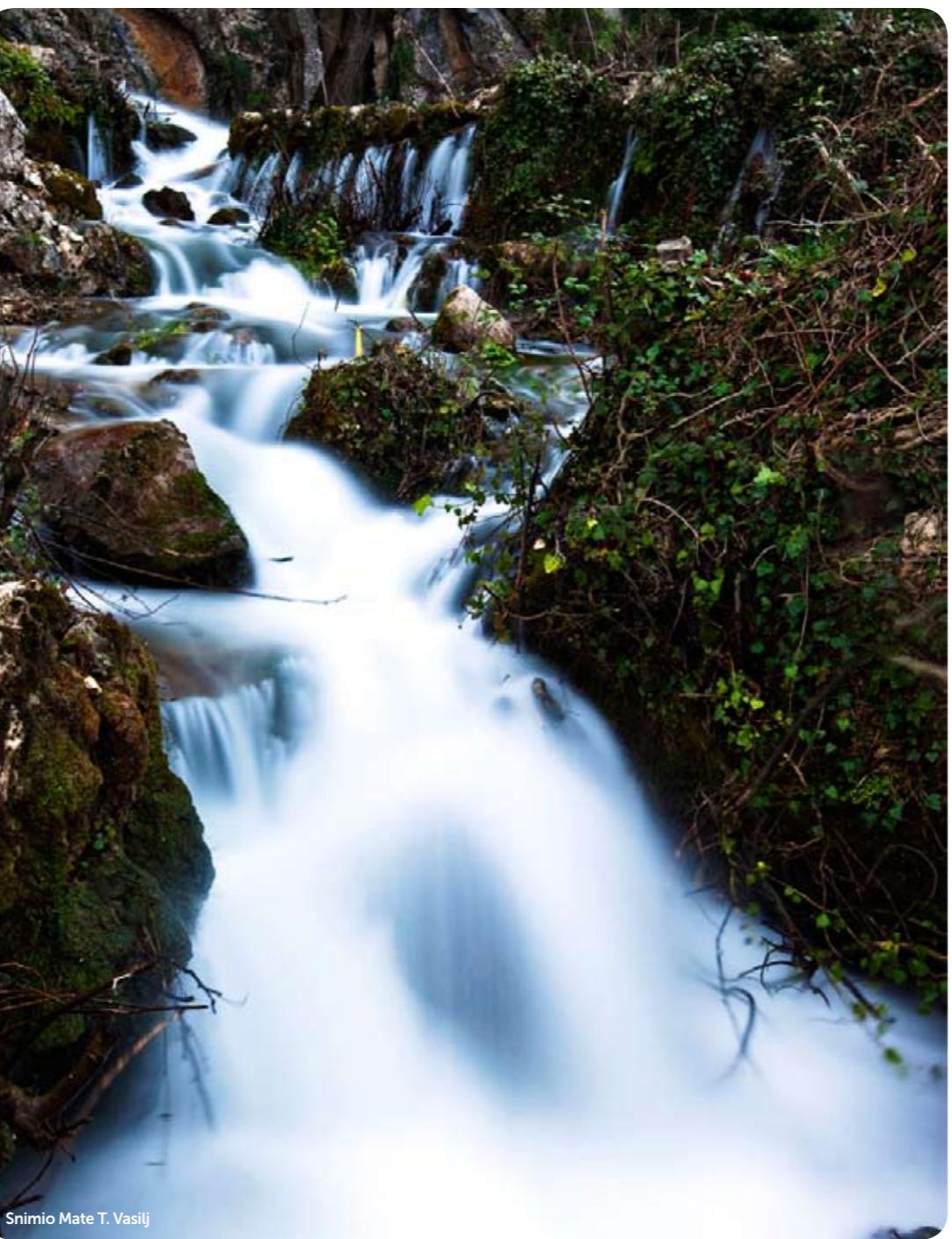
Njegov se dolazak može vrjednovati upravo kao rušenje nevidljiva zida koji se bio podignuo oko Međugorja zbog svih

negativnih pridjevaka, zabrana ili pak pogrešnih tumačenja. Taj je dolazak nalik rušenju neke velike ustawe. Ako on nakon svoga pohoda Međugorju izjavljuje kako se ovdje zbiva nešto *krajnje milosno*, kako je ovo mjesto istinskih *konverzija*, obraćenja, onda mu valja vjerovati. Mnogi su svećenici i vjernici opravdavali svoj nedolazak u Međugorje činjenicom kako Međugorje nije službeno priznato od Crkve, kako ne žele preduhitriti sud Crkve, kako se ne smije službeno hodočastiti. Kardinal je svojim dolaskom dao upravo suprotan signal. Njegov dolazak zacijelo će dobro doći tolikima koji su bili u dvojni spram vlastitoga dolaska u ovo hodočasničko mjesto. Ne može se više tražiti isprika u tome kako u Međugorje ne dolaze visoki crkveni dužnosnici, kako ovo nije svetište, kako ukazanja nisu priznata. I Zadarskom izjavom iz god. 1991. Međugorje je mjesto molitve, mjesto okupljanja tolikih hodočasnika i vjernika kojima treba duhovna pratrna i skrb. Kardinalov dolazak je nešto kao potvrda kako se isplati tiho i ustajno moliti, ne sustati na putu molitve i obraćenja, prepustiti se vodstvu Neba i Marije. I ona će učiniti svoje u pravo vrijeme, kad se možda tomu i ne nadamo, ili pak kad malo toga govori u prilog Međugorju. Bog nas redovito iznenaduje u životu.

Svaki je hodočasnik na svoj način Božji glasnik

Kardinalov dolazak jest ujedno i obveza svakomu tko ovamo dolazi da krajnje ozbiljno računa s Bogom u svome životu, da slijedi put Evandjela, put malenih. Dolazak u Međugorje treba biti povezan s čvrstom odlukom obraćenja, promjene životnoga smjera. I kao što smo u svojim promišljanjima i na ovome mjestu naglašavali, i prema Kardinalu ovdje imamo na djelu *sensus fidei fidelium* i *consensus fidelium*, zajedništvo i osjećaj vjere vjerničkoga puka koji je vođen Duhom Švetim. Duh neprevarljivo uvodi u punu istinu i spoznaju Isusa Krista.

Obveza je to i nama ovdje u samome mjestu temeljitije i odgovornije pristupati svakomu čovjeku, vjerniku i hodočasniku koji dolazi. Svaki je hodočasnik na svoj način Božji glasnik, *angelos*, on je poruka svima nama kako čovjek ne može bez Boga, kako Božje srce u čovjeku mora biti rezervirano samo za tu istinsku stvarnost koje je Marija trajni svjedok među nama. To je onda put do istinske sreće i blagoslova u našem životu.

Snimio Mate T. Vasilij

Roditelji prvi sijači vjere u svoje djece

Sjeme vjere i Božje riječi koje roditelji siju pada na apsolutno slobodno tlo. Djecu su roditelji rodili, ona su njihova, ali nisu njihovo vlasništvo, ona ne pripadaju njima kao što im pripada neko materijalno dobro. Treba ih spoznati do u dno njihove duše, spoznati svu njihovu osobnost, posebnost, bogatstvo...

vlč. Adalbert Rebić

Iz najnovije Marijine poruke uzet ću riječ „Neka vam ovo vrijeme bude vrijeme osobne molitve kako bi u vašim srcima raslo sjeme vjere i neka izraste u radosno svjedočenje drugima“ i protumačiti ih u svjetlu Svetoga pisma.

Sjeme vjere

Bog je dobri sijač sjemena koji preko sroga Sina sije zrno vjere u srcu ljudi. „Sijač dobroga sjemena jest Sin Čovječji“ (Mt 13, 24). Kao Božji poslanik i njegov predstavnik u svijetu, Isus je došao u svijet da kao dobri Učitelj svjedoči i naučava Božju istinu. On to ne čini uvijek sam osobno nego preko svojih suradnika, svojih učenika (Mt 28, 18-20) i vjernika laika, iznad svega preko roditelja.

„Roditelji trebaju biti, u toj takoreći kućnoj Crkvi, za svoju djecu riječju i primjerom prvi vjerovjesnici...“ (LG 11, 2). Roditelji su prvi i temeljni navjestitelji, sijači vjere u srcima svoje djece. „Dionici božanskog očinstva, roditelji su prvi odgovorni za odgoj svoje djece i prvi su im navjestitelji vjere. Dužnost im je djecu ljubiti i poštovati kao osobu i kao djecu Božju te, koliko je moguće, skrbiti za njihove materijalne i duhovne potrebe, odabirući im primjerenu školu i pomazući im razboritim savjetima pri odabiru zvanja i životnog staleža. Osobito im je poslanje odgajati ih u kršćanskoj vjeri“ (Katekizam Katoličke Crkve. Kompendij, 460). „Taj je odgoj još znakovitiji kad u ritmu obiteljskih događaja, kao što su primanje sakramenta, slavlje velikih blagdana, rođenje djeteta ili smrtni slučaj, nastojimo u obitelji objasniti kršćanski ili vjerski sadržaj ovih događaja... Obiteljska kateheza dakle prethodi, prati i

Snimila Lidija Paris

obogaćuje svaki oblik kateheze... Kršćanski roditelji ne će nikada moći učiniti dovoljno napora da se pripreme za ovu službu kateheti svoje vlastite djece i da je obavljaju neumornim žarom“ (Apostolska pobudnica Ivana Pavla II., *Catechesi tradendae*, broj 68). Roditelji odgajaju svoju djecu za vjeru ponajprije svojim primjerom, molitvom, obiteljskom katehezom i sudjelovanjem u crkvenom životu (usp. *Katekizam Katoličke Crkve. Kompendij*, 461).

Ništa i nitko ne može roditelje oslobođiti ovoga odgojiteljskog zadatka, koji su oni preuzeli sakramentom ženidbe i koji mogu ostvarivati zahvaljujući sakramentima krštenja i potvrde. Ne mogu roditelji u toj zadaći opunomoći jedan drugoga ili nekoga izvan svoje obitelji; u krajnjem slučaju mogu im pomoći kumovi djece ili se mogu povezati sa župom i školom, koje u tom pogledu nadopunjaju roditelje u njihovim dužno-

stima. Budući da svjedočenje roditelja ima tako odlučnu ulogu da je obitelj postala mjesto u kojem Crkva prenosi vjeru, ako bi nedostajala ta obiteljska kateheza teško bi je se moglo nadomjestiti.

Kako roditelji osjećaju i žive tu odgovornost? Razumiju li današnji bračni drugovi da je obitelj *prvi i osnovni izvor* prenošenja vjere? Ili pak to ne žele znati te se održu tog poslanja?

Sijač sjemena

Isusova prispoloba o sijaču sjemena iznosi neke značajke sijača. Trebamo si predstaviti živu sliku onoga na što Gospodin želi njome ukazati: čovjek s vrećom sjemenja, prebačenom preko ramena u blizini svoga srca; iz nje šakom vadi sjemenje i razbacuje ga posvuda po njivi. Pokret rukom kreće od sijačeva srca te time očituje plemenitost: čin je to ljubavi i svetoga, podcrta glagolom „izići“, koji upućuje na napuštanje osobnih planova i osobne koristi te ističe plemenitost. Sijač prepusta sve svoje nade tim zrnama, koja padaju na različita tla. Hoće li sjeme donijeti plod ili ne će, ne ovisi konačno o nama, nego o onome koji daje da se sjeme oplodi, da se zazeleni i da raste i doneše plod. Roditelji često ne mogu ništa drugo poduzeti, pošto su u dobroj nadi i vjeri posjali sjeme riječi, nego strpljivo čekati. Oni su samo sijači sjemena, a ne oni koji daju snagu rastu sjemenu. Strpljivost je najvažnija krjepost sijačeva. Ona daje rast, a nestrljenje uništava rast sjemena. Roditelji stoga moraju znati biti strpljivi s djecom i s mladima te znati iščekivati uspjeh svoga sijanja.

Roditelji, koji po naravi i po milosti imaju zadaću odgajati svoju djecu, pozvani su da to čine s ljubavlju, radošću i iskrenošću, s punom vjerom i ljubavlju prema Bogu. Činjeni to trebaju mirno i s povjerenjem („Isus izide iz kuće i sjede uz more“), jer je njihova zadaća važna i odlučujuća za dobro njihove djece i izgradnju njihova života. Odgoj djece ne tiče se samo djece nego i supružnika: zahvaljujući sakramentu krštenja i zaručničkom savezu odlučili su uzajamno se pomagati i zajedno rasti u vjeri i u ljubavi.

Važno je sijati

Znamo za mnoge roditelje koji s mudrošću i s ljubavlju odgajaju svoju djecu, šalju ih na vjeronauk, na euharistijsko slavlje svačake nedjelje, i tako dalje. Znamo i mnoge roditelje, s druge strane, koji se ispričavaju da nemaju vremena, da su djeca preopterećena školskim i izvanškolskim obvezama i odgoj svoje djece često prepuštaju drugima. Neka je djevojka prije samoubojstva svojim roditeljima napisala pismo: „Dali ste mi previše,

ali mi niste dali ono što mi je bilo potrebno!“ Navodeći vrijednosti koje daju smisao života, uključila je i vjeru.

Nije dovoljno jesti, moderno se oblačiti, zabavljati se po cijele noći... Djeca osjećaju potrebu da prepoznaju smisao svoga života, da upoznaju vrijednosti koje će ih podržavati u životnim teškoćama. Potrebno je, stoga, sijati, uvijek i svakim sredstvom: riječima, primjerom i svjedočenjem, cijelim svojim bićem i sveukupnim životom.

Važno je istaknuti da se ta zadaća odgoja tiče i samih supružnika. Ona četiri mjesta na koja sjeme pada očituju sve životne okolnosti. „I dok je sijao, nešto pade uz put, dođe ptice i pozobaše ga... Drugo napokon pade na dobru zemlju i davaše plod...“ (Mt 13, 3-9). Tu je *put*: to su trenutci kada djeca doživljavaju sušno razdoblje, nezainteresirana su, odsutna, rastresena, zaokupljena nekim drugim interesima. Spominje se *kanjene* na koje sjeme pada: to su prilike u kojima djeca ne slušaju naše riječi, riječi nam se vraćaju bez učinka, jer djeca nisu raspolожena.

Roditelji, koji po naravi i po milosti imaju zadaću odgajati svoju djecu, pozvani su da to čine s ljubavlju, radošću i iskrenošću, s punom vjerom i ljubavlju prema Bogu.

žena da slušaju. Tu je i *trnje*: naša se upozorenja i upute primaju, ali onda nadođu neki drugi interesi koji zatome dobre roditeljeve riječi: od glazbe do športa, od studija do prijateljstava s djevojkama i mladićima. I na kraju je i *dobar teren*: sjeme dobrih riječi i primjera postupno i polako postiže uspjeh, plemenite uspjeh.

Treba ustajno sijati i posvuda sijati: riječima, ohrabrenjima, vlastitim primjerom, obzirkim odgojem djece. Da bi se vidjeli plodovi, treba vremena, ito dosta vremena. Pisano je: „Jedni siju, drugi žanju...“ Možda mi plodove ne ćemo doživjeti, ali će ih drugi doživjeti.

Otajstvo osobne slobode

Sjeme vjere i Božje riječi koje roditelji siju pada na apsolutno slobodno tlo. Djecu su roditelji rodili, ona su njihova, ali nisu njihovo vlasništvo, ona ne pripadaju njima kao što

im pripada neko materijalno dobro. Treba ih spoznati do u dno njihove duše, spoznati svu njihovu osobnost, posebnost, bogatstvo... Ona vrijede više nego ikoje materijalno dobro. Ona su osobe, svjesne svoje vrijednosti pred sobom i pred drugima. Pitaju se: zašto slijediti neke poruke a druge ne, obuzima ih lijest, odbijaju žrtvu, pitaju se zašto to i to učiniti a ono ne, zašto ići na Misu, a drugi ne idu... Treba, međutim, sijati uvijek i svuda. Neka znaju! Dakako, ne smije nedostajati molitva kojom bismo im mogli pomoći da budu spremni prihvati dobru poruku i slijediti je, savjetovati da sami mole Gospodina da im pomogne shvatiti dobro i vrijednost onoga što su im roditelji prenijeli.

Zlo i dobro

Djeca nisu tlo na koje bi sijali samo njihovi roditelji. Ona su otvorena i drugim utjecajima. Do njih dopiru različite poruke; ne samo poruke sa strane Crkve, nego i sa strane prijatelja, televizije, časopisa, pjesama, interneta, slika koje gledaju. Među tim porukama ima vrijednih i spasonosnih, ali i drukčijih poruka: postoji kukolj, to jest mržnja, egoizam, pustolovine svake vrste, ogorčenje nad svojom slobodom, a postoje i napasti sa strane đavla. Zao duh stalno progoni sinove i kćeri Božje, od raja zemaljskoga pa do danas, zao duh nas odvraća od ljubavi prema Bogu do mržnje na nj, odvraća nas od dobra i navodi na zlo u različitim oblicima.

Zato je potrebno djeci pomoći da razlikuju dobre od zlih poruka, da raspoznaјu sredstva koja pomažu rastu posijanoga sjemena i sredstva koja razaraju dobro posijano u nama. Na to Isus upozorava u usporedbi o *kukolju* koji je neprijatelj (đavao) posijao. Ta prispoloba dopušta da u Crkvi ima dobrih i zlih kršćana, onih koji žive u skladu s voljom Božjom i onih koji su kršćani samo po imenu. Oni svi zajedno žive u istoj Crkvi. Ovo je stanje za mnoge sablažnjivo. Zato mnogi kritiziraju Crkvu – i oni unutar Crkve i oni izvan nje. Jedni je kritiziraju dobranjeno, drugi zlonamjerno. Mi se često u tome ponašamo poput onih sluga u prispolobi koji su uočili kukolj među pšenicom pa savjetuju onomu domaćinu: „Hoćeš li, da odesmo pa da kukolj iščupamo, poberemo? A on reče: Ne! Da ne biste sabirući kukolj iščupali zajedno s njim i pšenicom. Pustite neka oboje raste do žetve“ (Mt 13, 28-30). Shvaćamo li poruku prispolobe? Zlo nije nikada potpunoma iščezlo; dobro supostoji zajedno sa zlom. Treba djeci pomoći da rastu i da žive u trajnom obraćenju, prateći ih na njihovu životnu putu.

Neka nam u tom naporu pomogne Gospa koja nas prati na našem trnovitom putu.

Kateheza kardinala Schönborna u crkvi sv. Jakova u Međugorju, 30. prosinca 2009.

ISUSOV milosrđe (I. dio)

Suosjećati znači osjećati bol drugoga kao da je drugi ja, i u drugomu vidjeti svoga bližnjega, ali Isusovo milosrđe nadilazi prirodnu sučut. Milosrđe koje Isus od nas traži nadilazi ljudske mogućnosti. Bez snažne pomoći milosti odozgor, to milosrđe – napose prema neprijateljima, prema teškim osobama – ostaje nam nedostizno.

Između milosrđa i nemara

Ovu katehezu o milosrđu želio bih započeti s dvije Isusove rečenice. Apostolima je rekao: *Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrđan*. U Blaženstvima nalazimo: *Blago milosrdnima, oni će zadobiti milosrđe*. No, što znači milosrđe? Na što misli Isus kada kaže da moramo biti milosrdni poput Oca? Svakoga si dana postavljamo pitanje: što je milosrđe? Gdje prestaje milosrđe, kada se ono pretvara u nemar ili čak nepravdu? Je li mi-

losrdna majka koja svojoj djeci sve dopušta? Nema milosrđa bez pravednosti i određene strogosti. Pavao kaže da ljubav sve podnosi, ali mnogo i zahtijeva. U društву, u briži za zajedničko dobro, treba poštivati neke granice da ne bi došlo do zloporabe. Ako je netko prema nekomu previše milosrdan, to može postati nepravda u odnosu na druge. Uzmimo primjer azila u Europi. To je pitanje od bitne važnosti. U slučaju istinske opasnosti moramo pružiti azil. To je ljudsko pravo. Nikoga se ne smije vratiti na neko mjesto

gdje mu prijeti smrt. No, katkada dolazi do zloporaba. Nije lako naći srednji put između milosrđa i pravednosti. Stari su govorili: *summum ius – summa iniuria*. Najveće pravo – najveća nepravda. Uzmimo jedan drugi primjer iz svijeta rada, nešto što svi vi poznajete: netko tko mora upravljati poduzećem ne može biti samo milosrdan, jer bi inače bio brzo prisiljen staviti ključ u bravu. Nemilosrdna bi ga konkurenčija eliminirala. Čini se da zakon ovoga svijeta podupire preživljavanje jačega.

Milosrđe – slabost – sebičnost

Kako unijeti milosrđe u ovaj svijet? Što milosrđe znači u našim međuljudskim odnosima? Moramo se potvrditi. Moramo se obraniti. Poznati njemački filozof Friedrich Nietzsche rekao je da je milosrđe slabost. Nietzsche je govorio da je kršćanstvo religija slabica. Milosrdnoga Boga on doslovno smatra bijednikom. Smilovanje je za njega nešto čime se bave inferiorni ljudi. To je šokantno, ali u današnjoj psihologiji mnogi kažu: moraš se potvrditi. Moraš se potvrditi protiv svojeg muža, protiv svoje žene. Dođi do izražaja. Nametni se. Misli i na sebe, a ne samo na druge. Ostvari samoga sebe. Svi poznajemo te

fraze današnje psihologije, no nemojmo prebrzo reći da to znači manjak kršćanstva, manjak vjere. Moramo pomno promotriti kako je Isus opisao put milosrđa. Postoji jedna opasnost kod milosrđa: poniziti drugoga. Ponašati se prema drugima visoka. Ja sam gore, ti si dolje. Ja sam milosrdan, ti si u bijedi. To nije autentično milosrđe. Neko naizgled milosrdno držanje može biti zavjesa iza koje se skrivaju neki oblici izrazito sebičnoga ponašanja, ako, na primjer, svojim milosrdjem netko nekoga uvijek želi držati u ovisnosti. Majka koja svojoj djeci ne dopušta da odu, koja ih uvijek želi zadržati pod svojim okriljem, baš i ne iskazuje istinsko milosrđe.

Je li Crkva milosrdna?

Postoji jedno veliko pitanje, kod nas u Austriji svakako, a to je: je li Crkva milosrdna? Moj subrat, biskup Graza, kaže da je Crkva supersila milosrđa, a kada vidimo mjesto kao što je Međugorje, vidi se moć milosrđa. Tolika djela milosrđa ovdje su rođena ili ovdje dobivaju potporu. Crkva je doista supersila milosrđa. S druge se strane Crkvi zamjera da je nemilosrdna, na primjer prema rastavljenima i ponovno vjenčanima. Kolikor sam puta čuo tu zamjerku! Zapitajmo Isusu je li Crkva doista nemilosrdna? Kada su ga pitali zašto je Mojsije dopustio da se piše otpusno pismo, on je odgovorio: zbog tvrdoće vašega srca Mojsije je dopustio da otpuštate svoje žene. To znači da se žene – ili muškarce – otpušta zbog nedostatka pravoga milosrđa. Je li, dakle, Crkva nemilosrdna? Mislim da moramo sami sebe upitati jesmo li milosrdni. Na primjer, je li milosrdno rastavom bračka razoriti obitelj? Je li to milosrdno prema djeci koja imaju i oca i majku, a nađu se razapeta između njih dvoje? Što znači biti milosrdan? Kako je Isus shvaćao svoje učenje o Milosrdnom Ocu? Kako je on to živio? Kako možemo mi danas konkretno živjeti ono što je Isus govorio i pokazao primjerom svojega života? Danas popodne želio bih s vama zajedno pogledati kako Isus živi milosrđe, a ako budemo imali vremena možemo razmatrati i o Majci Milosrđu, kako Blažena Djevica Marija živi milosrđe.

Majčinska sučut i očinska volja

Milosrđe je nesumnjivo sama srž Isusova propovijedanja, no u čemu se ono sastoji? U Isusu, kaže Zaharija, pohodilo nas je Božje milosrđe, zahvaljujući milosrdnoj dobroti našega Boga po kojem nas je pohodilo mlađe sunce s visina. Doslovno, Božje milosrđe je njegova utroba. U Starom zavjetu, na hebrejskom jeziku, koristi se izraz rahamim. Rehem je majčina utroba. Milosrđe Božje duboko je poput ljubavi majke prema djete-

tu. Poznamo riječi proroka Izajie: Ako i žena zaboravi svoje dijete, plod svoje utrobe, ako žene to zaborave, ja te ne ću nikada zaboraviti. Isus je, dakle, izrazio to majčinsko milosrđe Božje. U svojem Veliča, kada posjećuje Elizabetu, Marija kaže: njegovo je milosrđe od koljena do koljena nad onima koji ga se boje. U hebrejskom imamo dva izraza za milosrđe: to su hesed i rahamim, rehem. Oba izraza odnose se na Božje milosrđe, ali hesed, kaže papa Ivan Pavao II. u svojoj enciklici o Milosrđu, izražava očinsku vjernost, dok se rahamim više odnosi na majčinski vid milosrđa. U kakvom su međusobnom odnosu ta dva vida milosrđa, ta vjernost i taj duboki osjećaj? Isus je nesumnjivo utjelovljenje milosrđa. Božje se milosrđe prema čovječanstvu ne odnosi na apstraktan način. On nam je pokazao svoje milosrđe. Tebi osobno. Milosrđe Božje usmjereno je na svakoga od nas, na tebe, na mene, osobno.

Isus ne zaobilazi patnju, nije ravnodušan

Pogledajmo nekoliko prizora iz Evangelija. Kod Luke, koji je evangelist milosrđa, da bi nam objasnio tu zahtjevnu, osobnu, izazovnu dimenziju milosrđa, Isus dolazi u grad Naim. Pred gradskim vratima nailazi na povorku koja iznosi mrtvaca, sina jedinca jedne udovice. Gospodin osjeti sučut i reče joj: ne plaći, a mladiću kaže: ustani! I mrtvac ustade i progovori, i Isus ga dade majci. Grčki izvornik kaže da je Isus bio ganut sve do utrobe. Duboko ganut zbog tuge i boli te udovice majke. Isusova reakcija kada vidi patnju uvijek je ista: on ju ne zaobilazi. Nije ravnodušan. Upravo to je Isusovo ponašanje: kada vidi patnju, ne prolazi pokraj nje. Imamo jedan drugi primjer. Gubavac ga moli na koljenima: ako hoćeš, možeš me iscijeliti. Evangelje na grčkom opet koristi isti izraz: Isus je ganut sve do utrobe i kaže: Hoću, budi zdrav. Vidio sam gubavce u Nigeriji. Strahovito ih je vidjeti. Spontana reakcija je bijeg. Još jedan primjer: na putu iz Jerihona u Jeruzalem prilaze mu dva slijepca. Opet Evangelje kaže da je Isus ganut sve do utrobe i vraća im vid. Dakle, prvi susret s Isusovim milosrdjem je to jednostavno elementarno suočenje s tuđom bolji. Tko su ti ljudi? Udovica koja gubi jedinca sina i s njim svu zaštitu koju je imala. Zatim ljudi s ruba društva – gubavci. Dva slijepca koja viču i dosaduju zdravima, ali Isus ne prolazi pokraj njih. Kakav je to duboki osjećaj u Isusu? Mislim da su mnoga djela milosrđa u Crkvi rođena na taj način. Majka Terezija koja nije mogla podnijeti da ljudi umiru na cesti. Majka Elvira, ovdje u Međugorju. Ona nije mogla podnijeti pogled na mlade narkomane koji drogom uništavaju svoj život.

Milosrđe na ljudski i na božanski način

Što je taj duboki osjećaj koji zovemo sučut? Postavljam vam jedno pitanje: je li to isključivo ljudsko ili nadnaravno držanje? Je li to nešto univerzalno u ljudima, ili dolazi od Isusove objave? Nietzsche, taj poznati filozof, drži da je milosrđe izmišljotina kršćanstva. Pogledajmo zahtjev za eutanazijom. Htjeti skratiti patnju osobi koja jako trpi – to je milosrđe na ljudski način. Pogledajmo i Downov sindrom, Trizomiju 21, mongoloidnost koju se danas može dijagnosticirati već u majčinoj utrobi. Rezultat je da nestaju djeca s Downovim sindromom. Već ih je dvije trećine manje. Uvidio sam to nedavno kada sam posjetio jednu kuću za hendikepirane osobe. Upravitelj mi je rekao da uskoro više ne će biti djece s Downovim sindromom, jer su ubijena već u majčinoj utrobi. Danas je to praksa. To je prava drama. To je ubojstvo. Pobačaj je ubojstvo. Što je milosrđe? Isusovo milosrđe prema ljudima u potrebi ima ljudski temelj. Milosrdno ponašanje ima ljudsku osnovu. Postoji emotivni element Isusovog milosrđa, ali postoji i voljni element. Kada je sveti Franjo zagrljio gubavca morao je nadići emocionalnu odbojnost, ali u svetom Franju postoji ta volja da slijedi Krista. Što se dogodilo? Vidio je ne samo bolest koja je odbojna, nego čovjeka koji trpi i koji je isto tijelo, ista duša kao i on. On je čovjek s kojim Isus suojeća.

Isusovo milosrđe nadilazi prirodnu sučut

Suosjećati znači osjećati bol drugoga kao da je drugi ja, i u drugomu vidjeti svoga bližnjega. Isus nam je u svojem zlatnom pravilu pokazao kako u drugomu vidjeti svoj drugi ja: Sve što želite da vam ljudi učine, to vi učinite njima. Ali Isusovo milosrđe nadilazi tu mjeru koja ima prirodni temelj. Znamo da milosrđe koje Isus od nas traži nadilazi ljudske mogućnosti. Bez snažne pomoći milosti odozgor, to milosrđe – napose prema neprijateljima, prema teškim osobama – ostaje nam nedostizno. Danas ima mnogo ljudi koji i bez kršćanske vjere žive istinsku sučut. Nemojmo misliti da smo mi kršćani jedini milosrdni. Kod nas u Austriji postoji 400.000 osoba koje pomažu kao volonteri u društву. Crveni križ, vatrogasci... mnogi od tih ljudi ne idu u crkvu, a pomažu bez granica, velikodušno se daju drugima. Zato moramo prepoznati, kao što je to učinio papa Benedikt XVI., to očekivanje dobra, tu otvorenost prema dobru koja postoji i kod ateista, i kod onih koji ne vježuju.

(Prijevod Lidija Paris)

Foto ICMM

Slavimo Boga za ono što smo vidjeli i čuli

Propovijed kardinala Schönborna – molitveni doček Nove, 2010. godine

Draga braćo i sestre, došli smo u Međugorje da bismo ovih dana bili na poseban način bliski Gospodinovoj Majci. Točnije rečeno, došli smo ovamo jer znamo da nam je Majka Gospodinova blizu. S njom želimo započeti novu godinu.

Kada razmišljam o jaslicama, prvo na što mislim je sljedeće: Evangelje kod jaslica uopće ne spominje andele. Oni su bili u polju, tamo gdje su pastiri, ito cijeli zbor andela. Marija i Josip o tome su samo čuli jer su im to ispričali pastiri. Vi niste vidjeli Gospu, ali ovdje ima ljudi koji su o tome govorili. Mi se uzdamo u to da nam je Majka Božja doista blizu. Vjera dolazi od slušanja. U današnjem je Evangeliju riječ upravo o slušanju. Radosnu vijest moramo najprije čuti. Imamo dva uha, dva oka i samo jedna usta. To znači da moramo mnogo slušati, mnogo gledati, a tek onda i govoriti. O čemu govoriti? O onome što smo vidjeli i čuli. Svijet treba novu evangelizaciju, a to je moguće samo ako ljudi ne prešućuju ono što su vidjeli i čuli. Svi smo mi vjeru primili, i svi smo po krštenju dobili zadatku da vjeru pre-

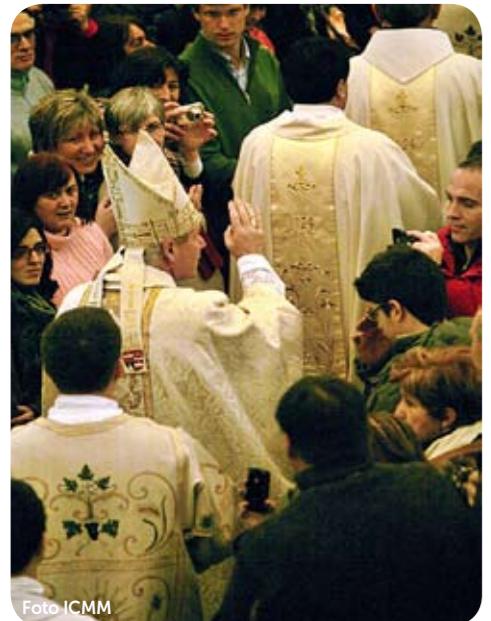

Foto ICMM

nosimo. Pastiri su govorili o onome što im je bilo rečeno. Odatile je to išlo dalje. Evangelje, radosna vijest, bilo je prepričavano i oni koji su pričali bili su vjerodostojni. Oni koji su ih slušali vidjeli su da su njihova riječ i njihov život u skladu. Vidjeli su da njihov život potvrđuje ono što svjedoci kažu.

Kako možemo biti svjedocima radosne vijesti? Najprije, gledajmo prema Mariji. Sve što se dogodilo ona je čuvala u svojem srcu i o tome razmišljala. Braća i sestre, našem je vremenu najhitnije potrebna molitva. To kažem s određenom žalošću jer znam da i sam premašio molim. Znam da je molitva život. Bez živoga odnosa s Bogom naš život postaje suh i prazan. Što nam stalno govori Majka Božja? Molite. Uzmite si vremena za molitvu. Nije li to za svećenike, za đakone, za sve nas dobra odluka za novu godinu? Uzeti si vremena za molitvu. Ona daje toliko snage, radosti, jasnoće. Molimo Mariju da nam pomogne više moliti.

Kada molimo, onda je i naša riječ puna života, onda je i naše svjedočanstvo vjerodostojno. Riječ apostola Pavla bila je tako snažna zato što je bila ispunjena životom. U današnjem čitanju on govorio o tome da je Bog poslao svoga Sina da bismo mi postali sinovima. Pavao kaže da smo pozvani postati sinovima, a ne robovima. Kao što je Isus Sin Božji, tako i mi moramo moći zvati Boga svojim ocem.

Vjerujem da je Međugorje mjesto gdje se mnogo ispovijeda. Ispovijed je oslobođenje od ropstva grijeha. Ništa nas ne zarobljava kao grijeh. Bog želi da budemo njegovi sinovi. Da dodemo do slobode djece Božje. Zato nam je dao sakrament pokore. Moramo imati nov odnos prema Bogu, zvati ga Abba. Isus nas je na to pozvao. Pozvao nas je da imamo povjerenja u njega, da imamo povjerenja u Boga. U nama ima toliko straha pred Bogom. Recimo: Isuse, uzdam se u te!, Isuse, imam u tebe povjerenja! Papa Ivan Pavao II. ostavio nam je tu poruku – imati povjerenja u Božje milosrđe. Imati povjerenja u Isusovo milosrđe. Povjerenje katkad može biti herojsko. Kada život postane težak, kada brak postane teret, kada nas tiši neka bolest, kada ne zna-

mo što će biti s našim radnim mjestom, tada reći: „Isuse, uzdam se u te“ može biti herojski. Povjerenje je doista čin vjere. I opet gledajmo u Mariju. Tko je učinio veći čin povjerenja i vjere od Marije? Isuse, uzdam se u te. To treba biti naš program u nadolazećoj godini.

Još jedna riječ. Pastiri su se vratili, slavili su Boga i hvatali ga za ono što su čuli i vidjeli. I mi ćemo se vratiti kućama. Da bismo bili svjedoci evanđelja, moramo najprije slaviti Boga. Pastiri su slavili Boga za ono što su vidjeli i čuli. Nadam se da svi mi možemo ići kući nakon ovih dana ovdje i slaviti Boga za ono što smo vidjeli i čuli. Tada će nam se vjerovali kada budemo pričali, tada će naša riječ biti vjerodostojna.

Neka Bog blagoslov oву godinu.
(Prevela Lidija Paris)

Snimila Lidija Paris

Kardinal Schönborn o svojem susretu s Papom nakon hodočašća u Međugorje

Zbog mojega hodočašća koje je izazvalo pozornost javnosti, u Rimu se proteklih dana govorilo o Međugorju. Izvijestio sam o svojim dojmovima i uvjeren sam da će komisija za ispitivanje međugorskih događaja koju osniva Papa raditi vrlo dobro i odgovorno, i da će rezultat sigurno biti jako dobar. Uvjeren sam da će se postupati vrlo obzirno i oprezno s tim fenomenom koji je u međuvremenu privukao tridesetak milijuna hodočasnika i koji donosi vrlo dobre plodove, ali ostavlja i neka otvorena pitanja.

www.kath.net, 22. siječnja 2010.

Slavimo Te, Oče sveti

Slavimo Te, Oče sveti, jer si u svojoj vječnoj dobroti i ljubavi poslao svoga Sina Isusa, rođena od Djevice Marije.

Slavimo Te, Oče sveti, jer u ovo naše vrijeme šalješ Mariju, svoju poniznu službenicu, našu Majku i Učiteljicu.

Zahvaljujemo Ti, Oče sveti, što si joj dopustio da ostane s nama sve ovo vrijeme, da nas uči i pomaže nam.

Zahvaljujemo Ti, Oče sveti, za vidioce i župnu zajednicu Međugorje i sve hodočasnike.

Zahvaljujemo Ti, Oče sveti, za sve milosti koje si nam na Marijin zagovor udijelio: Za sve one koji su počeli moliti i klanjati se, sudjelovati na misnim slavlјima i isповijedati se, čitati Tvoju riječ i tražiti Tvoju volju.

Zahvaljujemo Ti, Oče sveti, za sva duhovna, duševna i fizička ozdravljenja.

Molimo Te, Oče sveti, u ime Tvoga Sina Isusa s Marijom, Kraljicom Mira, daj nam svima milost da Ti ostanemo vjerni kao što je ona bila vjerna i izvršimo Tvoju svetu volju te postanemo nositelji mira ovome nemirnom svijetu. Tako neka bude.

fra Slavko Barbarić

Marijanski obrisi Klare Asiške

Marijanska dimenzija koju je sv. Franjo živio i propovijedao nedvojbeno se pretakala i na klarise, koje od početka provode kontemplativni oblik franjevačkoga života.
Najzornije nam to pokazuju riječi Posljednje volje koju je sv. Franjo napisao sv. Klari: „Ja, neznatni brat Franjo, hoću da naslijedujem život i siromaštvo najvišeg Gospodina našega Isusa Krista i njegove presvete Majke...!“

fra Miljenko Šteko

Redovnički put Klare Asiške (1193. – 1253.) započinje u crkvici posvećenoj Gospozi. U noći na 28. ožujka 1211. Klara je napustila roditeljski dom i došla u malu crkvicu Porcijunkulu, u kojoj su se nalazili sv. Franjo i njegova prva braća. Čelano u *Klarinu životopisu* piše: „Napustivši, naime, kuću, grad i rodinu, požuri prema Svetoj Mariji Porcijunkulskoj gdje braća, koja su bdjela u molitvi kraj malena Božjeg oltara, primiše djevicu Klaru s upaljenim bakljama.“

Marija Andeoska - Porcijunkula

U tzv. *Postupku* koji je vođen za proglašenje Klare svetom, dvanaesti broj donosi svjedočanstvo kako je upravo tu, u Porcijunkuli, i to pred Gospinim oltarom, sv. Franjo odrezao Klarinu kosu kao znak pripadnosti Gospodinu. U toj Gospinoj crkvici, sv. Franji najdražem obitavalištu, radio se franjevački red, a svoj početak, po sv. Klari, tu, evo, nalaze i klarise. Ovdje možemo posjetiti i na onaj zajednički obrok Franje i Klare u Porcijunkuli, dogadaj iz mnoštva malih cvjetova, *Cvjetića* (Fioretti) koji nam svetost predstavljaju u mnogostrukom odražaju života. Naime, Franjo je znao posjetiti Klaru i dati joj svete pouke, a onda su jednom prigodom, u zajedništvu s drugom braćom i sestrama, blagovali u Porcijunkuli. Klara je, po dolasku, najprije ispred Gospina oltara pobožno pozdravila Djevicu Mariju, gdje je ošišala kosu i primila redovničku koprenu, a potom došla u obližnje obitavalište braće. Franjo i braća su, poobičajnu, imali stol na samoj zemlji. I kad su posjedali, “Franjo je počeо govoriti o Bogu s toliko slatkoće, uzvišenosti, tako divno, da je božanska milost silazila na sve

u obilju te svi bijahu zaneseni Bogom.“ U isto vrijeme ljudi iz Asiza i okolnih krajeva vidješe crkvu i samostan u plamenu. Učinio im se požar, pa su potrcali onamo u velikoj žurbi da bi ugasili vatu. No, došavši do samostana te videći da ništa nije izgorjelo, otkriše božanski, a ne materijalni oganj. Otkriše svece u kontemplativnoj molitvi. Valja podsjetiti kako nas je upravo blagopokojni papa Ivan Pavao II. podučio kako čitati ove prispodobe. On je, naime, prigodom posjeta Asizu, između ostalog, kazao: „Franjo i Klara su stvarnost koja se razumije samo kršćanskim, s neba duhovnim kategorijama, ali je to ujedno i stvarnost ove zemlje, ovoga grada, ove Crkve... Nije to samo ljudska legenda, nego je božanska legenda, doстојna da je se promatra kroz božanske prouđe, da je se promatra u molitvi...“

**Zanimljivo je pročitati
kako Klara u svojoj
Oporuci moli sestre neka
se čuvaju, kad su već
stupile na put Gospodnji,
da nipošto ne odstupe
od tog puta, jer bi mogle
nanijeti veliku nepravdu
Gospodinu i njegovoj
Majci, Djevcici!**

Zauvijek u siromaštvu i poniznosti

Marijanska dimenzija koju je sv. Franjo živio i propovijedao nedvojbeno se pretakala i na drugi franjevački red, klarise, koje od početka provode kontemplativni oblik franjevačkoga života. Najzornije nam to pokazuju riječi *Posljednje volje*, koju je sv. Franjo napisao sv. Klari: „Ja, neznatni brat Franjo, hoću da naslijedujem život i siromaštvo najvišeg Gospodina našega Isusa Krista i njegove presvete Majke...!“ I samo *Pravilo sv. Klare* završava u duhu Franjinih riječi, gdje se sestre obvezuju zauvijek obdržavati „siromaštvo i poniznost Gospodina našega Isusa Krista i njegove Majke i sveto evanelje...“ Tu poveznica očevidno stavlja u prvi plan i sama Klara kad u šestome poglavju spomenutoga *Pravila* ističe da se nebeski Otac udostojao milošću prosvijetliti njezino srce da, po primjeru i nauku Franjinu, čini pokoru. Klara naglašava kako je, skupa sa svojim sestrama, njemu obeća-

Klara se, po svjedočanstvu sestre Benvenute, preselila s ovoga svijeta upravo u Gospinoj zaštiti i blizini. Klara je i svoju karizmu, snažno oslonjenu na naslijedovanje – biti kao Marija (usp. Oporuka 37), ostavila i kao posljednju volju svojim sestrama.

la poslušnost, a on je, vidjevši da se one ne boje nikavog siromaštva, nikakvih napora, niti omalovažavanja i prezira svijeta, napisao za njih *Oblik života*. Ona vrlo trijezno poručuje: „Budući da je tjesan put i staza, i uska vrata po kojima se ide i ulazi u život, malo je onih koji njima hode i kroz njih ulaze. Pa ako ih je nešto koji njima povremeno hodaju, malo ih je koji ustaju na njima. A blaženi oni kojima je dano hodati njima i ustajati do kraja.“ Radi svega rečenoga Klara piše: „Prigibam svoja koljena pred Ocem Gospodina našeg Isusa Krista

da sam Gospodin, po zagovoru slavne Djevice svete Marije, Majke njegove, preblaženoga oca našega Franje i svih svetaca, koji je dao dobar početak dade porast i, također, ustrajnost do kraja. Amen.“

I u svom će *Blagoslovu* zazvati Gospin zagovor: „Ja Klara, službenica Kristova, biljčica preblaženoga oca našega svetoga Franje, sestra i majka vaša i ostalih siromašnih sestara, premda nedostojna, molim Gospodina našega Isusa Krista, da vam po svome milosrdju i po zagovoru svoje roditeljke sestre Marije ... sám nebeski Otac dade i potvr-

di ovaj presveti svoj blagoslov na nebu i na zemlji...“ Istim duhom pisana je i Franjina *Pjesma utješnica Siromašnim gospodama* u kojoj on, imajući pred očima vječnost i Marijinu blizinu, kliče: „Čujte, sirotice, pozvane od Gospodina, koje se s mnogih strana i krajeva skupiste: živite uvijek u istini da u posluhu umrete. Ne gledajte vanjskoga života od kojeg je onaj duhovni vrjedniji. Velikom vas ljubavlju molim da milostinju što vam je Gospodin daje trošite obzirno. I one koje pritišće bolesti i druge koje se umaraju zbog njih svekolike to s mirom podnosite, jer taj će umor vrlo biti vrijedan. Svaka će ko kraljica u nebu okrunjena biti s Djevicom Marijom.“

U *Trećem pismu* „svojoj u Kristu mnogo poštovanoj gospodi i nuda sve smrtnike ljubljenoj sestri Agnezi, rođenoj sestri svjetlog Češkog kralja, ali sada sestri i zaručnici vrhovnog nebeskog Kralja“ Klara poziva da potpuno *ljubi* onoga koji je svega sebe predao radi tvoje ljubavi, *čijoj se ljepotu dive sunce i mjesec*, Sina Svevišnjeg kojega je porodila Djevica i poslije poroda djevicom ostala. Agnezu poziva da ostane „privržena njegovoj preljubljenoj Majci, koja je porodila takvog Sina koga nebesa *ne mogu obuhvatiti*, a ipak ga je ona nosila u malom zatvorenom prostoru svete utrobe i u djevičanskom krilu.“ Pozivajući se na riječi Evandelja (*Tko mene ljubi, njega će ljubiti Otac moj i ja ču ga ljubiti i k njemu čemo doći i kod njega čemo se nastaniti*. Iv 14, 21), Klara zaključuje: „Kao što Ga je slavna Djevica djevica na tvarni način nosila, tako i ti, slijedeći njezine stopne poniznosti i osobito siromaštva, možeš čistim i djevičanskim tijelom uvijek i bez ikakve sumnje nositi Ga na duhovni način – da u tebi *prebiva* onaj koji tebe i sve obuhvaća, posjedujući onoga koji će tebe posjedovati jače od ostalih prolaznih posjeda ovoga svijeta.“ Zanimljivo je, upravo u ovom *Trećem pismu* Agnezi – Janji, da se Klara poziva na Franjinu riječi o postu, te podsjeća da i sestre nisu dužne postiti „na svetkovine svete Marije... osim ako ove svetkovine padnu u petak.“

Klara se, po svjedočanstvu sestre Benvenute, preselila s ovoga svijeta upravo u Gospinoj zaštiti i blizini. Klara je i svoju karizmu, snažno oslonjenu na naslijedovanje – biti kao Marija (usp. Oporuka 37), ostavila i kao posljednju volju svojim sestrama. Bonaventura, govoreći o sv. Klari, kaže kako je „zamirisala i zasjala poput blistave zvijezde“ (LM 4,6), te je svojim svjedočenjem i sakrivenom žrtvom života navela veoma mnoge da krenu na put evangelja. Neka i nama bude poticaj da, Gospinim zagovorom, snažnije krenemo na put evangelja!

Odgovornost – ispit zrelosti

s. Dominika Anić

Mnogi autori odsutnost odgovornosti smatraju jednom od temeljnih karakteristika današnjeg čovjeka. Nažalost, ta karakteristika očita je u sve više područja ljudskoga života. Počevši od nespremnosti preuzeti odgovornost za vlastiti život, za druge, a kamoli za zajedničko dobro. Umjesto odgovornosti, ljudi iskazuju samo želje: prema društvu, prema Crkvi, prema tvrtki, zajednicama, obitelji ...

Normalno je i posve prirodno da malo dijete ne može preuzeti odgovornost za sebe. Za njega se, u svakom smislu, brinu odrasli. Ali nije normalno da se djeca ne uče odgovornosti čim se za to ukaže prilika, počevši od najmanjih stvari i odnosa prema njima. Primjerice, da se brinu za svoje igračke, odjeću, da im se povjeri odgovornost za mlađu braću i sestre. Time se dijete uči odgovornosti za svoje čine. Ako namjerno razlupa neku igračku jer mu je dosadila i želi novu, i već zna da će od roditelja to dobiti i to odmah, dijete se uči da samo njegove želje trebaju uvijek biti zadovoljene, ali se ne uči odgovornosti niti brizi za druge.

Sve više sociologa upozorava kako na dramatičan način u društvu opada spremnost na odgovornost. A i sami vidimo u svakidašnjem životu, u svijetu nas tzv. odraslih, kako se ljudi sve više užasavaju i straše i pomisli da bi mogli biti odgovorni za neke projekte, neke zajednice, pothvate, a u isto vrijeme se ne ustručavaju izraziti svoje želje, zahtjeve i očekivanja od tih istih zajednica, obitelji, tvrtki, društva.

Jedan građevinski poduzetnik pripovijeda kako mu je teško zidara motivirati da postane građevinskim poslovođom, iako za to ima sve predispozicije. On, jednostavno, izražava svoju bezvoljnost i ne želi na sebe natovarići ljutnju radnika. Radije će zarađivati manje, nego se okolo svađati s radnicima. Tko preuzeće odgovornost, preuzima i rizik da bude napadan, otvara područje u kojem svi uzimaju sebi pravo procjenjivati ga i osuđivati njegove postupke ukoliko ne ispunjava njihove želje. U toj galami na odgovorne redovito su najglasniji oni koji se uklanjaju bilo kakvoj odgo-

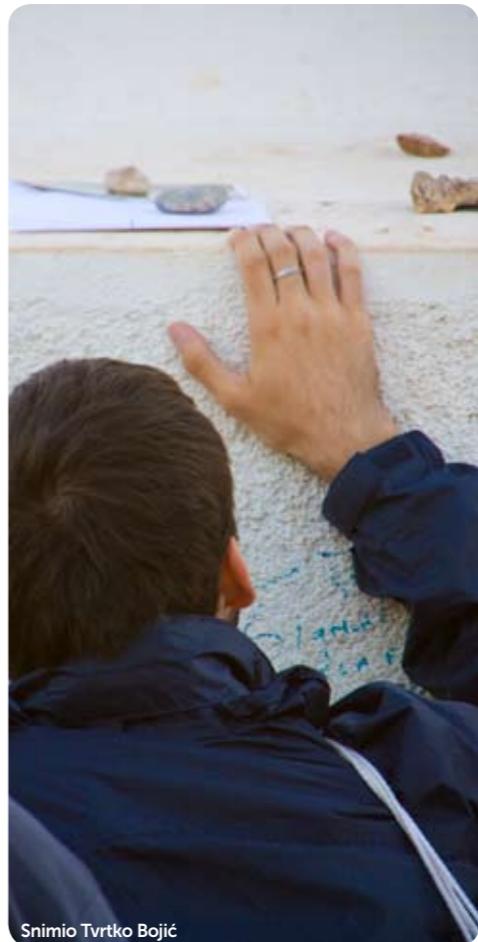
vornosti. Oni su sebe zaštitili od „ranjavanja“, ali se ne libe odapeti strjelicu nezadovoljstva prema odgovornima kad god to požele ili kad im njihova zauzetost ide na živce ili kad se njihove želje svode na razumnu mjeru. Na odgovornu osobu obično projiciramo sve svoje probleme, ona je dežurni krivac ili žrtveni jazrac za mnoge naše neuspjehe.

Za odgovornost se trebamo odgajati, ona se uči. Američki predsjednik John F. Kennedy jednom je prilikom u obraćanju mladima rekao: „Ne pitajte što vaša zemlja može učiniti za vas. Pitajte se što vi možete učiniti za svoju zemlju.“ U ovom nastojanju da dademo sve od sebe za svoju obitelj, za svoju zajednicu, za svoju zemlju ... krije se škola naše odgovornosti.

Lijek protiv životne gorčine

Mnogi od nas ne žele preuzeti nikakvu odgovornost, da bi se zaštitili od životnih rana i gorčine koju takva pozicija redovito donosi. Pod izgovorom da želimo sačuvati svoj mir, mi često odbijamo odgovornost, ali u isto nas vrijeme izjeda zavist prema onima koji su se odvažili ponijeti teret odgovornoštiti. Prva zadaća koju pred nas stavlja životno odrastanje jest preuzimanje odgovornoštiti za sebe. Neki od nas se i ovdje žele izvući optužujući druge, najprije roditelje koji im – navodno – nisu omogućili da od njih nešto postane, ili druge jer su im stalno smetali na putu, jer nisu prepoznali njihove sposobnosti, i oni su zbog toga nesretni. Neprestano predbacivanje drugima štiti takve od odvažnosti da svoj život uzmu u ruke i konfrontiraju se s njim na kreativan i realan način. Tački redovito nisu spremni za životne borbe, boje se bolnih posljedica. Svatko tko se boriti, biva i ranjen. Svatko tko je pokušao sam oblikovati svoj život, nailazi i na svoje graničce. Neke stvari ne uspijevaju kako smo se nadali, neke dožive potpuni neuspjeh jer smo svoje mogućnosti krivo procijenili. Prilika je to da potražimo pomoći i od Boga i od ljudi. Nema odustajanja, treba strpljivo hodati dale. Nema predbacivanja drugima, jer ako to činimo nikad ne ćemo odrasti. Drugi nam, istina, mogu nanijeti bol, nepravdu, mogu nam i u određenom smislu usporiti hod, postaviti „stupice“, ali nikad ne smijemo dopustiti da nas čine sretnima ili nesretnima. Zbog stava drugih, pa i mogućih njihovih spletakarenja, mi nikad ne smijemo odustati od sebe, od plemenitih nastojanja da se odgojimo za odgovornost i u danom je trenutku preuzmimo sa svom ozbiljnošću.

Od ranjenosti do zrelosti
Ima ljudi koji su u svome životu bili dušboko, egzistencijalno ranjeni i to ne smijemo

Snimio Tvrčko Bojić

dakako, nije nimalo lagan posao. Ali nije ni nemoguć. Prvi je korak prihvaćanje. Onde gdje sam ranjena posebno sam osjetljiva i za druge. Iskustvo je dragocjeno.

Danas svi traže ljude s iskustvom na svim područjima, pa i na ovome. Vidimo da u zajednicama za liječenje ovisnika imaju velikih uspjeha upravo zato što jedni druge u svakom trenutku i u svim stanjima savršeno razumiju. Svi su gotovo identično bili ranjeni. I svi se međusobno prihvataju i pomažu na putu ozdravljenja. Drugi bi korak mogao biti da se odvazi preuzeti odgovornost na području na kojem sam postavljena. Bilo da je riječ o odgovornosti brinuti se kao otac ili majka za obitelj, ili odgovorna osoba u zajednici, nekoj tvrtki, bilo da je riječ o odgovornosti za školu, studij ili neki drugi posao, svejedno. Odgovornost uvijek zahtjeva određeni rizik, razmjeran njoj. Ako smo neodgovorni prema vremenu koje nam je darovano za učenje, riskiramo da ne položimo ispit, ako smo neodgovorni prema djeci, supruzi ili mužu, riskiramo da nam se obitelj raspadi ili da živimo u „paku“, ako smo neodgovorni prema radnicima u tvrtki, riskiramo da se pobune i da skupljaju gorčinu i nezadovoljstvo koje jednoga dana može naijeti velike štete svima...

Preuzeti odgovornost znači uvijek na primjer način odgovoriti na pitanja i čežnje ljudi. Vrlo bitno je sebi postavljati pitanja: Koje su moje najdublje čežnje? Koje su čežnje drugih ljudi koji su odgovorni za mene ili za koje sam ja odgovorna? Koje su čežnje mladih i kako na njih primjereno odgovoriti? Dati odgovor na potrebe ljudi ne znači udovoljiti svim njihovim potrebama, nego znači poduprijeti sve njihove mogućnosti. Ponekad su naše želje toliko površne, pa i smiješne, da bi im se udovoljavalo. Potrebno je uistinu se uživjeti u njih i selektirati ih, poduprijeti one koje život čine smislenijim i boljim. Ovdje je vrlo bitno povjerenje i osjećaj za mogućnosti koje se nalaze u svakom pojedincu, u svakome od nas.

Bog je riskirao i preuzeo odgovornost za naše spasenje došavši među nas u svome Sinu, i mi riskirajmo i preuzmimo odgovornost za svoj život i za ono što možemo i koliko možemo. Biti odgovoran znači postati zreo. Uvijek su ljudi željeli ostati zaštićeni, djetinjasti, dački nezadovoljni. I vjernici bi rado da im Bog sve riješi, ili preko čuda ili preko drugih ljudi. No vjera nije tek neki s neba padajući dar, nego najuzvišenija sloboda u odlučivanju i odgovornom djelovanju. Nije se dakle čuditi ako među nama ima toliko malo zrelih ljudi, bez obzira na godine, toliko malo onih koji se smatraju vjernicima a njihova je vjera više trgovina i čudinjanjima sklona egzistenciji.

Bog je riskirao i preuzeo odgovornost za naše spasenje došavši među nas u svome Sinu, i mi riskirajmo i preuzmimo odgovornost za svoj život i za ono što možemo i koliko možemo.

Odjeci jednoga posjeta

fra Ivan Dugandžić

Kako bi znakovito pokazao da je samo hodočasnik, kardinal Schönborn nije bio gost ni u župnoj kući međugorskih franjevaca, nego je tih nekoliko dana proveo u „Cenacolu“, darujući svoju pažnju, ljubav i podršku onima koji se bore protiv pakla droge i žeze se vratiti u normalan život. Za mene osobno ta je gesta puna snažne simbolike i nekako me spontano podsjeća na Isusovo druženje s ljudima sumnjiva morala odbačenima od drugih, zbog čega je od farizeja zaradio podrugljiv naziv „priatelj carinika i grješnika“. Kamo sreće kad bismo u Crkvi i društvu imali više takvih primjera!

P ročitavši u „Glasu Koncila“ od 10. siječnja 2010. izjavu biskupa mons. Ratka Perića u povodu posjeta bečkog kardinala Schönborna Međugorju, ostao sam zbumjen pitajući se zašto je biskup reagirao tako nervozno i oštro, jer on sam naglašava kako svaki „kardinal Svetog Rimskog Patrijarha ima ovlast isповједanja i propovijedanja evanđelja u cijeloj Katoličkoj Crkvi“. No odmah i dodaje kako „postoji i među biskupima neki crkveni običaj“, da se... „najavi mjesnom biskupu, što i crkvena razboritost sugerira.“

Zbunjajuća Izjava

Dakle, biskup Perić sam priznaje da nema opravdanog razloga protestirati protiv privatnog posjeta kardinalu Schönbornu, protiv njegova služenja Mise i propovijedanja, a ipak protestira. U čemu je problem? Razloge njegove nervoze prepoznajemo u naslovu njegove Izjave: „Pohod kardinala ne znači priznanje ‘ukazanja‘“. Ne samo iz ove, nego iz svake izjave biskupa Perića progovara neki čudan strah: a što ako je tu ipak Gospa na djelu!? No, taj biskupov strah doista nema nikakva uporišta u onom što je kardinal Schönborn u Međugorju izrekao. Kao vrstan teolog, on dobro pozna i narav međugorskog fenomena i stav službene Crkve prema njemu, pa mu je daleka i svaka primisao da bi on svojim dolaskom mogao „priznati“ ukazanja.

Posve suprotno, kardinal je jasno rekao da je zasad jedini službeni stav Crkve onaj izražen u „Zadarskoj deklaraciji“ BKJ iz 1991. i da se on priklanja tom stavu. A tamo je rečeno da, ako Crkva još uvijek ne može potvrditi nadnaravnost ukazanja, ne može ih ni zanijekati, pa stoga s konačnim sudom čeka dok ona ne završe. Do tada se treba, u skladu s crkvenim učenjem i pastoralnom disciplinom, brinuti za pastoralni hodočasnik, što franjevci kojima je povjerena ta župa, prema svojim mogućnostima i čine. U mnogo navrata dosad pokazalo se da je biskup Perić jedini koji se ne drži sadržaja Zadarske de-

kläracije, nego je neupućenima uporno želi prikazati kao osudu Međugorja i tako milijune ljudi dovodi u zabludu.

(Ne)potrebno milosrđe

Međugorski pastoral, nadahnut Gospinim porukama, urođio je i trajno rađa mnogim dobrim plodovima što je prepoznato u cijelom svijetu i što privlači sve veći broj ho-

dočasnika. Po суду mnogih, među najvažnije plodove treba ubrojiti duh pokore koji je lako prepozнат u svakidašnjim dugim redovima pred međugorskim isповјedaonicama, u kojima se isповijeda na desetcima jezika cijelog svijeta. I dok se mnogi iskreno raduju što se Crkva na taj način obnavlja i raste, biskupu Periću bi bilo draže da toga nema, jer „mnogi kažu da su te isповijedi u Međugorju jak dokaz da se Gospa ‘ukazuje‘.“ (...)

Dugo sam razmišljao, reagirati ili ne reagirati na Izjavu, jer znadem da se sve može protumačiti pogrešno. Ne ulazeći u dublje razloge te biskupove „crkvene politike“, kao teolog jednostavno ne mogu ne reagirati na njegov oralovažavajući govor o „očitovanju Očeva milosrđa“. Jer, nije riječ o nečemu sporednom u kršćanstvu, nego o samoj njegovoj srži. Čovjek grješnik, koji pred Bogom može opstati samo ako mu je grijeh oprošten, i Bog kojega cijela Biblija prikazuje kao milosrdnog Oca, čine kršćanstvo posebnim.

Štoviše, uvjeren sam da je iskustvo susreta s milosrdnim Ocem u sakramantu pokore najkonkretniji oblik ostvarenja Gospinih poruka i da zato zasljužuje posebnu pozornost. S druge pak strane, Biskupov podcenjivački govor o Očevu milosrđu najbolje objašnjava njegovo nemilosrdno postupanje sa svima koji o Međugorju ne misle kao on. Zato Izjava mora poslužiti kao poticaj za niz teoloških razmišljanja o toj važnoj temi u „Glasniku mira“.

Tko manipulira i čime?

Jedna od ključnih riječi biskupa Perića u obraćunavanju s vidiocima, s Gospinim porukama, s franjevcima i njihovim pastoralnim djelovanjem, te s prijateljima Međugorja jest „manipulacija“. Za njega je u Međugorju sve plod manipulacije. Ako svaki put i ne kaže izričito da su manipulatori franjevci, onda se to u tekstu jednostavno pretpostavlja. Ali kad se pozorno pročita njegova Izjava, čovjeku postaje jasno tko zapravo manipulira i čime. Svojom Izjavom on želi manipulirati posve privatnim vjerničkim

posjetom bečkoga kardinala podmećući mu nepostojeće namjere.

Ali i mnogo više od toga, on taj posjet koristi kako bi manipulirao i crkvenom javnosti, koju itekako zanima posjet Međugorju tako uglednoga kardinala, kao što je Schönborn. Biskup Perić tu javnost svjesno želi zbuniti skrećući pozornost na nešto posve drugo. O tome nedvosmisleno svjedoči završna rečenica njegove Izjave: „Žao mi je što je kardinal ovim svojim dolaskom, nastupom i izjavama, sadašnjim patnjama ove mjesne Crkve dodao nove, koje ne pridonose njezinu tako potrebnu miru i jedinstvu.“ Optužujući kardinala za njegovu nepostojeću krivnju, on istodobno kod neupućenih čitatelja želi iznudititi sažaljenje za sebe.

Jer, kad nedovoljno upućen čovjek pročita ove riječi, možda će reći: jadan biskup, koji čini sve za mir i jedinstvo Crkve, a onda dođe neki neodgovorni kardinal i sve pokvari! No ovdje se samo po sebi nameće pitanje, kako biskup Perić zamišlja mir i jedinstvo u svojoj biskupiji, ako s prezicom gleda kako se u jednoj njegovoj župi, u Međugorju, iz dana u dan u ljubavi i jedinstvu okuplja Crkva iz svih naroda i jezika. Jedinstvo, to jest zajedništvo (*koinonia*) prve kršćanske zajednice Luka opisuje ovako: „Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenu kruhu i molitvama“ (Dj 2,42). Jedinstvo ili zajedništvo dakle nastaje slušanjem Riječi, slavljenjem otajstva i molitvom, a ne ljudskom voljom.

Što se drugo događa u Međugorju? Hodočasnici, nahranjeni riječju Božjom, zanosnim slavljenjem euharistije i molitvom obnavljaju pravo zajedništvo vjere. Zar je onda čudo, što za tim čeznu posebice vjernici koji dolaze iz onih dijelova Crkve po Europi i Americi koji su duhovno opustošeni pretjeranim racionalizmom današnje teologije, nemarom jednoga dijela svećenstva te materializmom i hedonizmom današnjega društva? Svi oni u Međugorju nalaze sliku izvorne Crkve koja vjeruje, slavi i moli i koja je radosna u kršćanskoj nadi.

Što je kriva s. Elvira?

Kako bi znakovito pokazao da je samo hodočasnik, kardinal Schönborn nije bio gost ni u župnoj kući međugorskih franjevaca, već je tih nekoliko dana proveo u „Cenacolu“, darujući svoju pažnju, ljubav i podršku onima koji se bore protiv pakla droge i žeze se vratiti u normalan život. Za mene osobno ta je gesta puna snažne simbolike i nekako me spontano podsjeća na Isusovo druženje s ljudima sumnjiva morala odbačenima od drugih, zbog čega je od farizeja zaradio podrugljiv naziv „priatelj carinika i grješnika“.

Što se drugo događa u Međugorju? Hodočasnici, nahranjeni riječju Božjom, zanosnim slavljenjem euharistije i molitvom obnavljaju pravo zajedništvo vjere.

ka.“ Kamo sreće kad bismo u Crkvi i društvu imali više takvih primjera!

No eto, za biskupa Perića i ta kardinalova gesta je problematična. I opet iz njegova obrazloženja možemo iščitati da je u pitanju strah kako se ne bi i „Cenacolu“ i taj kardinalov posjet shvatili kao „priznanje“ Međugorja. Mislim da će svakoga apriorno neopterećena čovjeka duboko zaboljeti riječi biskupove Izjave: „Njegov posjet ‘Cenacolu’ odnosno s. Elviri koja, usput rečeno, kao redovnica nema dozvolu boravka i djelovanja na terenu ove biskupije, mogao se također protumačiti kao potpora njoj.“

Manipulirajući i tom kardinalovom plemenitom gestom, Perić ne zaboravlja, kako kaže, „usput“ manipulirati i samim „Cenacolom“ i s. Elvirom, koja je svojim nesebičnim životom služenja najugroženijima u društvu diljem svijeta razgranala mrežu takvih kuća. Gotovo da i nema katoličke zemlje na svijetu bez „cenacola“, a samo u Hrvatskoj ih je barem desetak. Nisam stručnjak za crkveno pravo, ali sam uvjeren da za ustanovu terapeutskog tipa, kakav je „cenacolo“, ne treba biskupovu „dozvolu boravka i djelovanja“. Uostalom, ona u tim svojim ustanovama i ne boravi, već ih samo prigodice posjećuje, a one imaju svoj ustroj prema kojemu funkcioniраju. Umjesto priznanja toj požrtvovnoj redovnicu, pljuska i osuda. I tu je strah potisnuo svaki osjećaj milosrđa prema onima koji su ga najpotrebniji i obezvrijedio plemenite nakane onih koji ga iskazuju.

Manipulacija „hercegovačkim slučajem“

Ako biskup prezire takvo okupljanje Crkve u Međugorju, onda bi bilo zanimljivo čuti čime to on bolje uspijeva stvoriti mir i jedinstvo u svojoj Crkvi? Nije li Crkva kakvu on često priziva nekakva čudna fikcija koja nigdje ne egzistira? A da je doista tako, najbolje dokazuje njegovo uporno manipuliranje „hercegovačkim slučajem“, koji neupućenima želi prikazati kao jedan od plodova Međugorja. A sam dobro znade da nije tako. Hercegovački slučaj je odjeknuo u javnosti 1968. godine, dakle 13 godina prije početka podugljiv naziv „priatelj carinika i grješnika“.

govini vladala je poprilična napetost i neslaganje oko pitanja podjele župa, a 1968. je to preraslo u otvoreni sukob.

Otada se „hercegovački slučaj“ prikazuje kao sukob franjevaca i svjetovnoga klera, a ne govori se o tome da tva dva bloka nikad nisu u sebi bila monolitna. Na obadvije strane bilo je onih koji su, više vođeni određenim interesima, slučaj rješavali snagom crkvenoga prava i ljudskih argumenata, ali je bilo, hvala Bogu, i onih kojima je više na srcu jedinstvo Crkve u ljubavi, za koje su osobno trpjeli i molili, najčešće nemoćni da zbog prevlasti „crkvene politike“ znatnije utječu na njegovo rješavanje. No to je tema ne za jedan članak, već za cijele knjige.

Nije nimalo dobromanjerno uporno stvarati dojam u crkvenoj javnosti kako u Hercegovini postoje dva nepomirljiva bloka, franjevci i svjetovni kler. Isto tako nije dobromanjerno uvijek iznova podsjećati na „hercegovački slučaj“, koji je za Crkvu i franjevački red definitivno riješen 1999. godine, kad su sporne župe predane biskupu. Formalno-pravno, slučaj je riješen, ali rane na tijelu Hercegovačke crkve nisu zacijseli. O onih devet franjevaca koji nisu pređali župe već su ostali u njima, biskup sam govori kao o „bivšim franjevcima koje su njihovi vrhovni poglavari otpustili iz Reda manje braće“. Iako jako dobro znade da su njihovi bivši poglavari nakon čina njihova otpuštanja iz Reda u odnosu na njih i njihove postupke nemoćni, kao što je nemoćan i on kao njihov biskup, on uvijek želi ostaviti dojam kako „hercegovački slučaj“ još nije riješen jer to franjevci ne žele. I što je još gore, time želi napakostiti Međugorju, iako je svakom svećeniku u njegovoj biskupiji poznato da njih devetorica nikad nisu na koji način bili vezani uz Međugorje.

Što nam onda ostaje činiti? Još u prvim godinama ukazanja pisao sam tadašnjem biskupu, mons. Žaniću, da ne smijemo brkati Međugorje i „hercegovački slučaj“, jer ćemo time napraviti dvostruki problem. Naprotiv, budemo li Međugorje promatrati zasebno i neopterećeni „hercegovačkim slučajem“, možda ćemo mnogo lakše riješiti i taj slučaj koji već dugo prije nego su počela ukazanja pritišće Crkvu u Hercegovini. On nije prihvatio taj prijedlog, a sadašnji biskup je nastavio u istom duhu. Bojim se da će formalno-pravno rješenje ostati samo mrtvo slovo na papiru, a rane na tijelu Crkve i dalje otvorene, dok god svi zajedno ne poradimo na njihovu zacijsenju, i to baš u duhu Međugorja. Svima nama, i franjevcima i svjetovnim svećenicima, kao i našem narodu, potreban je duh istinske pokore i obraćenja, a ocu biskupu više Očeva milosrđa.

Obučeni u bijele haljine

Mi nismo morali pohoditi vode rijeke Jordana da se krstimo, nego smo u vjeri Crkve i svojih roditelja kršteni vodom na kojoj Božji blagoslov počiva. U zboru smo krštenih i vjerujem da ćemo na kraju biti pridruženi onima koji su obučeni u bijele haljine, što ih je Ivan video na svetoj gori otoka Patmosa

s. Lidija Glavaš

Još davno su žuborile vode i osluškivale veliku čežnju Izabranog naroda za zemljom koju mu je Bog obećao dati. Ona je stajala daleko i oslikavala se slobodom i mirom. Srce toga naroda bilo je već tamo, a Jahve je njegovim umornim nogama pripremao put – prijelaz kakva do tada nije video. Nije to bio put koji su izgradili svjetski građevinari, nego put čudesne Božje svemoći. More je rastvorilo svoja njedra napravivši put prolaza. Vode svojim dotocima bijahu sudionice toga prolaza u život novi, prijelaza iz ropstva tijela i duha u novi život.

Nakon više stoljeća, Ivan, Elizabetin i Zaharjin sin, zanosno je naviještao skori dolazak Mesije učenicima koji su ga pratili i pozivao ih da se na to pripreme.

Rijeka Jordan, ta voda „korisna, ponizna, draga i čista“, onoga je dana udomila cijeli jedan narod. Svi su oni slušali Ivana i došli da ih krsti. A to je značilo okupati se, uroniti u vodu, oprati se, umiti se svježinom rijeke, biti opet nov i čist.

Starozavjetni gubavac Naaman Sirac mrao je sam sedam puta ući u vodu i okupati se da bi bio zdrav. Ivan Krstitelj nastavio je praksi krštavanja vodom na rijeci Jordani, ali kao posrednik, kao poslanik Božji za druge.

Dakle, Isus je krštenjem na rijeci uronio u jedinstvo s Ocem u zajedništvu s Duhom Svetim. On povezuje nebo i zemlju, Boga i čovjeka. Samim uranjanjem želja mu je bila spustiti se do dna ljudskog života, ma kakvo god ono bilo, i otvoriti ga Božjem svjetlu.

Uzdrhta srce Ivana Krstitelja i on se polako smete te prozbori: „Ti mene trebaš da krstiš, a ti da k meni dolaziš“. Isus mu na to reče: „Pusti sada! Ta dolikuje nam da tako ispunimo svu pravednost!“ I prignu glavu da ga Ivan krsti baš kao i sve ostale. Bijaše to Isus iz Nazareta. Isus kojeg su proroci najavili kao Mesiju, kao Spasitelja svijeta; Isus kojega su prepoznali, po rijećima svetih proroka, zemaljski kraljevi pa dođoše da mu se poklone prinoseći mu najdragocjenije darove svojih riznica: zlato za velikog Kralja, tamjan pravomu Bogu i smirnu za njegov ukop; Isus koji je umakao Herodovu maču sklanajući se kao dijete sa svetim roditeljima u Egiptu...

Uočili svi krštenici da je razgovor između Krstitelja i Isusa znatno drukčiji. Zasta-

li su i gledali... Istina, nisu se tada pojavili anđeli s neba sa svojom pjesmom „Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima dobre volje“ kao one noći kad se rodio u betlehemskoj pojati, nego se javio sam Otac nebeski veličajnim glasom.

Da! Tako je! Kad se Isus krstio, srcem je kroz molitvu pozivao Oca da siđe na zemlju koju će on sam svojom patnjom, smrću i uskrsnućem otkupiti. I dok je molio, nebo se rastvorilo i razlio se Očev glas kao pljusak svetosti: „Ovo je Sin moj, Ljubljeni! Slušajte ga!“ Bog Otac potvrđuje Isusa svojim Sinom pred cijelim mnoštvom. Ovo je čas Isusove životne prekretnice. On više ne će biti tiki drvodjelj Ivan Krstitelj, nego glasni prorok, propovjednik Kraljevstva nebeskoga, Me-

sija. On je postao otvorenim vratima na koja se ulazi u nebo.

Dakle, Isus je krštenjem na rijeci uronio u jedinstvo s Ocem u zajedništvu s Duhom Svetim. On povezuje nebo i zemlju, Boga i čovjeka. Samim uranjanjem želja mu je bila spustiti se do dna ljudskog života, ma kakvo god ono bilo, i otvoriti ga Božjem svjetlu.

Isus je krštenjem na Jordanu pokazao da Bog želi svom svojom ljubavlju sudjelovati u našem oslobođanju od grješnoga života. Zato je krštenje za nas početak novoga života. Postali smo djeca Božja. „Njega slušajte!“ – odzvanja Očev glas i danas u srcima našim.

Gospa, Majka Isusova i naša Majka, na svadbenom slavlju u Kani Galilejskoj upozorila je na to slušanje i na poslušnost, re-

kavši poslužiteljima stola zbnjenim zbog nestasice vina: „Što god vam rekne, učinite!“ Slušajte ga, slijedite ga i činite...

Evo, mi nismo morali pohoditi vode rijeke Jordana da se krstimo, nego smo u vjeri Crkve i svojih roditelja kršteni vodom na kojoj Božji blagoslov počiva. Ali danas se uključujemo u onu zajednicu krštenika koji su slušali Očev glas, zakriljeni milinom Duha Svetoga vidljiva u liku golubice. Mi smo u zboru krštenih. Vjerujem da ćemo na kraju biti pridruženi onima koji su obučeni u bijele haljine, što ih je Ivan video na svetoj gori otoka Patmosa. I kad se drugi ljudi budu pitali ili se i danas pitaju tko smo, trebamo tako živjeti da se potvrde Ivanove riječi kako smo oprani u krv Jaganjčevoj i Bogu svomu služimo danju i noću.

Godina svećenika

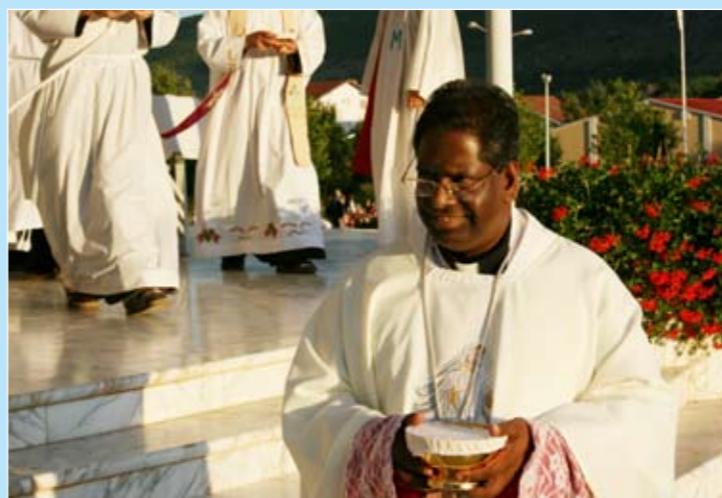
„Bez sakramenta svetoga reda ne bismo imali euharistijskog Gospodina. Tko ga je stvao u svetohranište? Svećenik. Tko je dočekao tvoju dušu kada si ušao u život? Svećenik. Tko je hrani, tko joj daje snagu za put? Svećenik. Tko će ju premiti da stupi pred Boga? Svećenik. Svećenik, uvijek svećenik... Ako tvoju dušu rani smrtni grijeh, tko će je povratiti u život, tko će joj vratiti spokoj i mir? I opet, svećenik... Poslje Boga, svećenik nam je sve! Tek čemo u nebu potpuno shvatiti tko je svećenik. Svećenik nije svećenik za sebe, on je svećenik za tebe.“

Sveti Ivan Marija Vianney, arški župnik

„Ovu godinu svećenika povjeravam Blaženoj Djevici Mariji. Molim je da u srcu svakoga svećenika probudi velikodušno i obnovljeno predanje idealu potpunog sebedarja Kristu i Crkvi koji su vodili misli i djela svetoga arškog župnika.“

Papa Benedikt XVI.

Fotografije: ICMM, Foto Đani, Lidijs Paris

Papina kateheza na općoj audijenciji u srijedu 27. siječnja 2010.

Franjo Asiški, div svetosti

Današnji je Papa još iz svoga djetinjstva vezan uz benediktince i franjevce. Nije bez razloga uzeo upravo franjevačkoga teologa Bonaventuru, duhovnoga sina i genijalnoga tumača Franjine karizme, za svoj habilitacijski rad iz teologije. Koliko današnji Papa drži do redovnika vidi se i iz činjenice da upravo redovnicima povjerava najvažnije poslove u vatikanskim uredima. U jednoj prethodnoj katehezi srijedom govorio je Papa o ulozi franjevaca i dominikanaca u obnovi Crkve svoga vremena. A u jednoj zasebnoj katehezi Franji iz Asiza, koji neprestano privlači mnoge osobe svake dobi i svih vjeroispovijedi. Pokušat ćemo donijeti ovdje u svome glasilu taj vrijedni Papin osvrт o Franji kako bismo i mi na ovim prostorima još više zavoljeli toga sveca čijom se baštinom ovdje ponosimo i čuvamo te prenosimo i drugima.

Priredio i prevođenje fra Tomislav Pervan

“Jedno se sunce rodilo svijetu”. Tim riječima, u Božanstvenoj komediji (Raj, 11. pjevanje), najveći talijanski pjesnik Dante Alighieri smjera na rođenje Franje, koje se zbilo krajem 1181. ili početkom 1182., u Asizu. Kako je pripadao bogatoj obitelji – otac mu je bio trgovac tkaninom – Franjo je u mladosti živio pustopasnno, gajeći, poput mnogih vršnjaka svoga doba, u srcu viteške ideale. S dvadeset godina sudjelovao je u nekom vojnom pogodu u kojem je pao u zarobljeništvo. Obolio je te je pušten na slobodu. Nakon povratka u Asiz, započeo je u njemu polagani proces duhovnog obraćenja, koji ga je potaknuo da malo po malo napusti svjetovni način življena, kojim je do tada živio. Iz toga razdoblja njegova života potječu poznate zgode o susretu s gubavcem, kojem je Franjo, sišavši s konja, dao poljubac mira, i poruka Raspetoga u crkvici Svetoga Damjana. Tri puta mu se raspeti Krist s križa obratio riječima: „Idi, Franjo, i popravi moju kuću koja se ruši.“ Te jednostavne Gospodinove riječi koje je Franjo čuo u crkvi Svetog Damjana kriju u sebi duboku znakovitost.

Neposredno, sveti je Franjo pozvan po praviti tu crkvicu, ali ruševno stanje u kojem se nalazilo to zdanje znamenje dramatičnih i nemirnih prilika u kojima se nalazila Crkva toga doba, s površnom vjerom koja ne oblikuje niti preobražava život, ukorak: Petrov nasljednik, biskupi, Crkva

utemeljena na apostolskom nasljeđu i nova karizma koju Duh Sveti stvara u tome trenutku za obnovu Crkve. Zajedno raste prava obnova.

Pokušaj kreiranja tzv. povijesnog Franje

Vratimo se životu svetog Franje. Budući da ga je otac Bernardone korio zbog prevelike velikodušnosti prema siromašnima, Franjo je, pred asiškim biskupom, znakovitom radnjom skinuo sa sebe svu odjeću, žečeći se tako odreći očeve baštine: kao u trenutku stvaranja, Franjo nema ništa, već samo život koji mu je dao Bog, u čije se ruke predaje. Neko je vrijeme živio kao putinjak, sve dok se god. 1208. nije zbio drugi temeljni događaj na putu njegova obraćenja. Slušajući ulomak iz Matejeva Evangela – Isusov govor apostolima odaslanima u misiju – Franjo se osjetio pozvanim živjeti u siromaštvu i posvetiti se propovijedaju. Pridružili su mu se i neki drugovi, te se 1209. uputio u Rim, kako bi papi Inocentu III. podastro projekt nove obnove kršćanskog života. Veliki ga je papa srdačno primio, shvativši da je pokret koji je pokrenuo Franjo od Boga. Asiški je siromašak shvatio da svaka karizma dana od Duha Svetoga treba biti stavljena u službu Mističnoga Tijela, koje je Crkva; stoga je uvijek djelovao u punom zajedništvu s crkvenom vlašću. U životu svetaca ne postoji prijepor između proročke karizme i karizme vlasti i, ako bi do kakve napetosti i došlo, oni znaju strpljivo čekati vremena Duha Svetoga.

Neki su povjesničari iz osamnaestog stoljeća kao i u prošlom stoljeću pokušali kreirati iza Franje o kojem govoriti tradicija, nekakva tzv. povijesnog Franju, kao što se pokušava iza Isusa iz evanđelja stvoriti jednog tzv. povijesnog Isusa. Taj povijesni Franjo ne bi bio čovjek Crkve, već čovjek izravneno povezan samo s Kristom, čovjek koji je htio stvoriti pokret Božjeg naroda, bez kanonskih oblika i bez hijerarhije. Istina je pak da je sveti Franjo imao stvarno veoma neposredan odnos s Isusom i s Božjom riječju, koju je htio naslijedovati sine glossa, takvu kakvu jest, u svoj radikalnosti i istinitosti. Istina je također da isprva nije kario osnovati red s nužnim kanonskim oblicima, već je, jednostavno, s Božjom riječju i Gospodinovom prisutnošću, htio obnoviti Božji narod, sabirući ga ponovno na slušanje riječi i poslušnost riječi po uzoru na Krista. Osim toga, znao je da Krist nije nikada „moj“, već je uvijek „naš“, da Krista ne mogu imati „ja“ i da ne mogu obnoviti „sebe“ protiv Crkve, njezine volje i njezina učenja, već da se samo u zajedništvu Crkve

izgrađene na apostolskom nasljeđu obnavlja također poslušnost Božjoj riječi.

Istina je također da nije namjeravao osnovati novi red, nego samo obnoviti Božji narod za Gospodina koji dolazi. Ali je s bolom i tugom shvatio da sve mora imati svoj red, da je također crkveno pravo nužno da bi se obnovi dalo oblik i tako je stvarno na cjelevot način, svim srcem, ušao u crkveno zajedništvo, s papom i s biskupima. Bio je uvijek svjestan toga da je središte Crkve euharistija, gdje Kristovo Tijelo i njegova Krv postaju prisutni. Po svećeništvu, euharistija je Crkva. Tamo gdje su prisutni i svećeništvo i Krist i crkveno zajedništvo, jedino tamo prebiva također Božja riječ. Pravi je povijesni Franjo – Franjo Crkve i upravo na taj način govoriti također nevjernicima, vjernicima drugih vjeroispovijedi i religija.

Franjo i njegova, sve brojnija braća, nastanili su se u Porcijunkuli, odnosno crkvi Svete Marije Andeoske, svetome mjestu u pravom smislu riječi franjevačke duhovnosti. I Klara, djevojka iz Asiza iz plemićke obitelji, stupila je u Franjinu školu. Nastao je tako Drugi franjevački red, red klarisa, drugo iskustvo koje će donijeti velike plodove svetosti u Crkvi.

U samotištu La Verna 1224. godine Franjo jer ima viđenje Raspetog u obliku serafina i iz susreta s Raspetim dobio je stigme; postaje tako jedno s raspetim Kristom: to je, dakle, dar koji izražava njegovo duboko poistovjećivanje s Kristom. Franjina smrt – njegov transitus, prijeđe iz ovoga u vječni život – zbio se 3. listopada navečer 1226. godine, u Porcijunkuli. Nakon što je blagoslovio svoje duhovne sinove, umire, prostrat na goloj zemlji. Dvije godine kasnije papa Grgur IX. uvrstio ga je među svece. Nedugo zatim u Asizu je njemu u čast podignuta velika bazilika, koja je dandanas odredište Krista, nastavlja biti i za nas poziv njegovati mnogih hodočasnika, koji ondje mogu častiti grob sveca i diviti se Giottovim freskama, slikara koji je na veličanstven način prikazao Franjin život.

Spomenuo sam da Franjo predstavlja alter Christus, bio je doista živa slika Krista. Zvali su ga također „Isusovim bratom“. Doista, njegov je ideal bio sljedeći: biti poput Isusa; razmatrati Krista iz evanđelja, snažno ga ljubiti, naslijedovati njegove krjeposti. Na osobit način, on je htio dati temeljnu vrijednost unutarnjem i izvanjskom siromaštvu, učeći tomu siromaštvu također svoje duhovne sinove. Prvo blaženstvo iz Govora na gori – Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko! (Mt 5,3) – našlo je svijetlo ostvarenje u životu i riječima svetoga Franje. Doista, dragi prijatelji, sveci su najvrsniji tu-

Franjo je bio veliki svetac i radostan čovjek. Zbog svoje jednostavnosti, svoje poniznosti, svoje vjere, svoje ljubavi prema Kristu, svoje dobrote prema svakom muškarцу i svakoj ženi, bio je radostan u svakoj situaciji.

mači Biblije; oni, utjelovljujući u svome životu Božju riječ, čine je privlačnjom no ikad, tako da nam ona stvarno govori. Franjino svjedočanstvo, koji je ljubio siromaštvu kako bi predano i potpuno slobodno naslijedovao Krista, nastavlja biti i za nas poziv njegovati nutarnje siromaštvu kako bismo rasli u pouzdanju u Boga, ujedinjujući u sebi život u umjerenosti i nenavezanost na materijalna dobra.

U Franje se ljubav prema Kristu izrazila na osobit način u klanjanju Presvetom euharistijskom sakramenu. U Franjevačkim izvorima mogu se pročitati dirljivi izrazi, poput ovoga: „Cijeli čovjek neka se zaprepasti, cijeli svijet neka uzdrhti, i nebo neka kliče, kad je na oltaru, u rukama svećenika, Krist, Sin Boga živoga. O neizmjerne li naklonosti! O ponizne li uzuvišenosti: sam Gospodar svemira, Bog i Božji Sin, tako se ponizio da se skrio za naše spasenje pod neznatnim prilikama kruha“ (Francesco di Assisi, Scritti, Editrici Francescane, Padova 2002., 401).

Neraskidiv odnos između svetosti i radosti

U ovoj Svećeničkoj godini, dragi mi je da mogu također podsjetiti na preporuku koju je Franjo uputio svećenicima: „Kada budu htjeli slaviti misu čista srca neka s dubokim poštovanjem vrše pravu žrtvu presvetoga Tijela i Krvi Gospodina našega Isusa Krista“ (Francesco di Assisi, Scritti, 399). Franjo je uvijek pokazivao veliko poštovanje prema svećenicima te je preporučivao da ih se uvijek poštuje, pa i onda kada su osobno toga malo dostojni. Kao razlog toga dubokog poštovanja navodio je činjenicu da su oni primili dar posvećivanja euharistije. Draga braća u svećeništvu, ne zaboravimo nikada ovu pouku: svetost euharistije traži od nas da budemo čisti, da živimo dosljedno otajstvu koje slavimo.

Iz ljubavi prema Kristu rađa se ljubav prema osobama i prema svim Božjim stvorenjima.

Evo jedne druge znakovite crte Franjine duhovnosti: osjećaj sveopćeg bratstva i ljubavi prema svemu stvorenom, koji mu je nadahnuo slavnu Pjesmu stvorenja. To je veoma aktualna poruka. Kao što sam podsjetio u svojoj nedavnoj enciklici *Caritas in veritate*, održiv je samo onaj razvoj koji poštuje stvorenji svijet i koji ne šteti okolišu, a u ovogodišnjoj poruci za Svjetski dan mira istaknuo sam kako je i izgradnjava trajnoga mira vezano uz poštovanje okoliša. Franjo nas podsjeća da se u stvaranju očituje Stvoriteljeva mudrost i dobrohotnost. On prirodu shvaća upravo kao jezik u kojem Bog govori s nama, u kojem stvarnost postaje transparentna te možemo govoriti o Bogu i s Bogom.

Franjo je bio veliki svetac i radostan čovjek. Zbog svoje jednostavnosti, svoje poniznosti, svoje ljubavi prema Kristu, svoje dobrote prema svakom muškarcu i svakoj ženi, bio je radostan u svakoj situaciji. Naime, između svetosti i radosti postoji dubok i neraskidiv odnos. Jedan je francuski pisac rekao da na svijetu postoji samo jedna žalost: ta što nismo još uvijek sveti. Promatrajući svjedočanstvo svetoga Franje, shvaćamo da se u ovome krije tajna istinske radoštis: postati sveti!

Neka nam Djevica, koju je Franjo ljubio nježnom ljubavlju, izmoli taj dar. Povjeravamo se njoj istim riječima Asiškog siromaha: „Sveta Djevice Marijo, nijedna od žena rođenih na svijetu nije ti nalik, kćeri i službenice svevišnjega Kralja i nebeskog Oca, Majko presvetoga Gospodina našega Isusa Krista, zaručnice Duha Svetoga: moli za nas... kod svoga presvetoga ljubljenog Sina, Gospodina i Učitelja“ (Francesco di Assisi, Scritti, 163.).

Obred obećanja međugorske Frame

Clanovi Franjevačke mladeži (FAMA) međugorske župe u nedjelju 24. siječnja imali su obred obećanja za vrijeme sv. Mise u 18 sati, koju je, u međugorskoj župnoj crkvi Sv. Jekovu, predvodio fra Marinko Šakota. Sudjelovalo je i fra Danko Perutina, duhovni asistent međugorske Frame. Šezdeset troje framaša iz župe Međugorje prvi je put dalo ili produžilo svoje obećanje, a svećanosti su prisustvovali i framaši iz Humca-Ljubuški, koji su pjesmom uveličali ovo slavlje, zatim iz Čerina, Čitluka, Drinovaca, Gorice, Sovića, Ružića i drugih mjesteta. U propovijedi je fra Marinko ukazao na snagu mladosti i podsjetio framaše da pravi kršćani ljube i Boga i čovjeka. U svojim molitvama fra-

maši su se prisjetili pok. prof. Martina Pere Borasa koji je ostavio neizbrisiv trag u njihovim srcima, i svojim zalaganjima doprinio da primanja i obećanja uvijek ljepše i svetije izgledaju. Pri kraju misnog slavlja, sve prisutne je pozdravio međugorski župnik fra Petar Vlašić. Čestitao je mladima na velikom koraku koji su učinili, te Zahvalio fra Danki Perutini, koji s framašima neumorno radi vodeći ih stazama sv. Franje. Nakon sv. Mise framaši su nastavili s druženjem u župnoj dvorani.

Franjevačka mladež u Međugorju djeluje od 1995. Pjesmom, molitvom i brojnim drugim aktivnostima, mladi uspješno daju svoj doprinos plodnom duhovnom ozračju ove svjetski poznate župe.

Statistike za siječanj 2010.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 41.000 / Broj svećenika koncelebranata: 866 (27 dnevno)

Misa u spomen na fra Leonarda Oreča

Učetvrtak 21. siječnja navršilo se osam godina od smrti fra Leonarda Oreča, koji je u međugorskoj župi djelovao od 1988. do 1991., od toga nešto više od godine dana kao župnik. Toga dana u 18 sati slavljena je sveta Misa za pok. Leonarda i ostale pokojne fratre koji su djelovali u našoj župi. Misu je predslavio fra Miljenko Šteko uz suslavje međugorskog župnika fra Petra Vlašića te još pet svećenika.

Fra Leonard je, između ostaloga, bio profesor na teologiji u Sarajevu i u Fuldi u Njemačkoj, odgojitelj novaka i bogoslova, te autor više priloga iz mariologije. Početkom rata osnovao je humanitarno vjersku udrugu „Međugorje-Mir“ koja je u početku pomagala ponajprije prognanima i izgnanima, a potom i u obnovi kuća povratnicima. Pomoć koju su preko udruge pružali međugorski hodočasnici iz svijeta, dostavljana je najpotrebnijima, koje je fra Leonard pronalazio i u Makedoniji te Albaniji.

Fra Miljenko je u propovijedi istaknuo fra Leonardovo pouzdanje u našega Spasitelja Isusa Krista i njegovu Majku Mariju, njegovu ljubav prema svakomu u potrebi te susretljivost prema hodočasnici koji su u našem mjestu molitve tražili i nalazili mir.

Umro Martin Pero Boras, prof. glazbe

Usrijedu 13. siječnja 2010., u Sveučilišnoj klinici u Mostaru, nakon kratke i teške bolesti, u 55. godini života umro je profesor Martin Pero Boras s Hardomilja. Profesor Boras je podučavao glazbi mnoge naraštaje franjevačkih sjemeništaraca i novaka na Humcu, predavao u više škola, a uz njegovo pomoć i vodstvo djelovale su brojne glazbene sekcije u bratstvima Frame u Hercegovini, pa tako i u Međugorju. Posebno je prepoznatljiv pečat prof. Boras ostavio kao ravnatelj međunarodnog zbora i orkestra koji je animirao pjevanje na Međunarodnom festivalu mladih u Međugorju, te za molitvenog dočeka Nove godine. Iza njega je ostala supruga i četvero djece. Pokojni Martin Pero Boras pokopan je u petak 15. siječnja na groblju na Žabaru, župa Humac.

Počivao u miru Božjem!

Blagoslov prostorija ICMM-a

Tradicionalno, blagoslov prostorija Informativnog centra „Mir“ Međugorje svake se godine obavlja na blagdan Sveta tri kralja. Tako je bilo i ove godine: župnik fra Petar Vlašić i ostali fratri na službi u župi Međugorje blagoslovili su urede i prostorije Radiopostaje „Mir“ Međugorje, koja je događaj izravno prenosila.

Igrači Dinama u Međugorju

Sredinom siječnja igrači Nogometnog kluba Dinamo iz Zagreba proveli su tjedan dana na pripremama u Međugorju. Svoj su boravak u mjestu u koje se, kako kažu, rado vraćaju, iskoristili i za duhovnu obnovu: sudjelovali su na večernjem molitvenom programu, posjetili Brdo ukazanja te sudjelovali na duhovnoj obnovi koju je za njih vodio fra Karlo Lovrić.

Igrače i djelatnike Dinama pozdravio je župnik fra Petar Vlašić, koji ih je upoznao sa životom u župi i sadržajima koji privlače vjernike iz svih krajeva svijeta.

Stepinčev

Na blagdan blaženoga kardinala Alojzija Stepinca, 10. veljače, u župi Međugorje slavit će se sveta Misa u spomen na mučenike i fratre iz župe Međugorje: fra Križana Galića,

fra Jozu Bencunu, fra Marku Dragičeviću, fra Marijoflu Sivriću, fra Grgu Vasilju i fra Jenku Vasilju, šestoricu od 66 frataru Hercegovačke franjevačke provincije koje su partizani i komunisti pogubili u vrijeme i na samom kraju II. svjetskog rata. Misna žrtva prikazuje se i u spomen svim žrtvama iz župe Međugorje

(preko 700) palim u tijeku Prvoga i Drugog svjetskog te Domovinskog rata kao i svima koji su položili život za vjeru i domovinu.

Podsjecamo da će se sv. Misa u spomen na ubijene fratre slaviti na Širokom Brijegu 7. veljače, te u Mostaru 14. veljače, na dan ubojstva frataru iz tih samostana.

O Međugorju razmišljamo kao o još jednom selu iz Svetе zemlje

Naš je sugovornik o. Suhail Kuri iz Nazareta. S njim smo razgovarali u travnju prošle godine za njegova drugog hodočašća u Međugorje. Velečasni Suhail svjedoči o plodovima međugorskih ukazanja u njegovoj domovini Izraelu

Priredila Huanita Dragičević

O. Kuri, kažite nešto o Svetoj zemlji, iz koje dolazite.

Naša je zemlja prekrasna zemlja, zemlja koju je sam Bog odabrao da se rodi u njoj i u njoj dade svoj život za nas. On je taj koji je odabrao da njegova Majka bude iz te zemlje. Mi imamo veliku odgovornost za vjeru koju smo primili, za koju trebamo svjedočiti – vjeru u Isusa. Činjenica je da moj narod u posljednjim vremenima mora mnogo trpjeti kako bismo bili autentični, vjerni svjedoci Istine koju čuvamo. Crkva ulaže velike napore da ostane vjerna sebi, da ostane autentična.

Svakodnevno susrećete hodočasnike koji žele pohoditi mesta Marijina i Kristova života?

To je velika milost, milost da svojim životom možemo svjedočiti da je tu, u našem mjestu, u našoj domovini, rođen i živio naš Gospodin. I mi, kao i vi ovdje, imamo veliku odgovornost primati hodočasnike i svjedoci svoju vjeru i čuvati svoju zemlju. Primači tolike hodočasnike, u mogućnosti smo uvjeriti se kako imamo dobre i zdrave odnose s vjernicima iz cijelog svijeta. Upravo njihova nazočnost daje nam snagu da uvijek budemo spremni, da uvijek budemo vjerni. Ja dolazim iz Galileje, iz grada Nazareta, koji je tako dobro poznat u cijelome svijetu kao grad u kojem je živjela Marija, gdje je Marija prihvatala volju Božju i začela Spasitelja. U blizini su i Tiberijas i grad Kafarnaum, i sva mesta koja je pohodio Isus za svoga života i u kojima je propovijedao. Svaki korak te zemlje podsjeća nas na svaku riječ koju je Isus izgovorio, na njegova djela. Riječ je o lijepoj zemlji koja ima i more, i planine, i ugodnu klimu, u kojoj su proljeća i ljeta prekrasna.

Snažna je i za vjernika puna simboličke slike da se u Crkvu Isusova groba, na mjesto gdje je Spasitelj mrtav ležao, može ući samo na koljenima. To nam pokazuje da si velik samo ako si s Bo-

gom. Kažite nam nešto o tome, o mjestima koja su posebno vezana uz Isusov život.

Sve su to prekrasna mjesta za molitvu. Otvor na ulazu u Isusov grob je vrlo malen, i treba se sagnuti, kleknuti kako bi se ušlo, a u samoj grobnici može odjedanput biti samo četvero ljudi. I zaista, ne može se uči već klečeti, a taj stav nastavlja iščekivanje uskrsnuća. Isto je tako i u crkvi Rođenja Isusova u Betlehemu, vrata su malena, tako kad dolazite u crkvu Rođenja Kristova morate kleknuti, staviti se u položaj Sveta tri kralja, koji su se poklonili Kralju.

Crkve su uvijek pune, ljudi dolaze vidjeti gdje je Isus rođen i gdje je uskrsnuo. Kad dođeš pred Kristov grob, koji je prazan, či-

taš rečenicu: *Zašto me tražiš među mrtvima?* Nakon toga iskustva ti si uistinu svjedok da je tvoj Gospodin, naš Gospodin, uskrsnuo, njega nema u grobu. Kao na posljednje mjesto, upravo treba doći na mjesto uskrsnuća, jer tu sve završava i sve počinje, a prije toga se prođe onaj put kojim je prošao naš Gospodin, napose Križni put. Najvažnije je znati i imati vjeru da život našega Gospodina nije završio smrću na križu, nego uskrsnućem.

Oče Kuri, kakvi su odnosi među pripadnicima različitih religija u Vašoj domovini?

U mojoj domovini, kao što znate, žive židovi, kršćani i muslimani. Nastojimo živjeti u miru, ali ima i problema. Probleme

nastojimo rješavati na miran način. Većina stanovništva su židovi, drugi po brojnosti su muslimani, a najmanje je nas kršćana, oko sto sedamdeset tisuća raznih kršćanskih denominacija - katolika, pravoslavnih, grkokatolika, protestanata... Koliko god se trudili, ponekad zaista znade biti teško i, nažalost, ima kršćana koji se odlučuju napustiti zemlju. Crkva daje sve od sebe pomoći ljudima da ne odlaze, da ne napuštaju svoju domovinu. Pokušavamo ljudima objasniti da nije samo kamen, da nisu crkve i biblijska mjeseta znamen vremena, već da smo mi pozvani biti svjedocima. Stoga je vrlo bitno da imamo žive odnose s vama, s kršćanima iz Europe i cijelog svijeta, da nas vi možete podržati i dati nam snagu opstati i svjedočiti tu gdje živimo. Ovih smo dana svi radosni i svi se pripremamo za posjet Svetoga oca, koji će u svibnju doći u Svetu zemlju i k nama u Nazaret. To nas raduje i daje nam snagu, ali i čini nas ponosima što možemo osjetiti da smo dio cijelog svijeta, da smo i mi tu. Moram kazati da su svi stanovnici Svetе zemlje, i kršćani i židovi i muslimani, uzbudeni i iščekivanju njegova dolaska. Osjećamo da nam je ovaj posjet Svetoga oca bio jako potreban i da će nam uliti novu snagu i vjeru.

Dolazite iz Marijina grada Nazareta u mjesto gdje se otvorilo nebo i gdje se Marija ukazuje dvadeset osam godi-

Iskustvo hodočašća vrlo je značajno jer nas prije ili poslije navede da se zamislimo nad samima sobom i nad svojim životom te da se pitamo je li ispravno to što činimo i kako možemo postati bolji.

na. Tako su na poseban način povezane ove dvije zemlje, dva mesta. Prvi put ste došli 2003. Što Vas je potaklo da dođete u Međugorje?

Kao prvo, ja i moja skupina presretni smo što smo u Međugorju. Trebate imati na umu da je Marija kći našega naroda, kojeg mi predstavljamo, kći zemlje iz koje mi dolazimo, ona je naša, ona je naša Majka rođena u gradu iz kojega dolazimo, i ona je naš vodič. Marija je naša učiteljica, od nje učimo kako valja slušati Gospodina, kako nam valja nositi Isusa u svom srcu svim putovima kojima hodimo. I zato što se naša Majka ovdje ukazuje, osjećali smo potrebu doći i biti s njom. Stoga smo odlučili doći s našom sestrom Margaret iz zajednice sestara nazarećanki iz Haife, koje su nas duhovno pripremile za ovo hodočašće. Za ukazanja smo čuli 2003., i kad smo dobili dozvolu od našega biskupa, došli smo. Te prve godine u Međugorje su došle dvije naše hodočasničke skupine, a nakon toga mnogo se toga promjenilo.

Dolazimo učiti moliti

Kako doživljavate Međugorje?

Međugorje doživljavamo kao školu molitve i školu duhovne obnove. Kao plod svoga prvog hodočašća, osnovali smo molitvenu skupinu *Marijina obitelj*. Mjesečno organiziramo susret s jednakim molitvenim programom kao u Međugorju, okupljamo se na svetoj euharistiji oko Gospine poruke. U proteklim godinama u svakom mjestu i gradu u Galileji organizirali smo molitveni trosatni susret kakav je ovdje u Medugorju. Skupina je počela s pedeset vjernika, a sad nas je sedam stotina. Budući da se naša skupina sastaje već šest godina, zaključili smo da je Gospo draga što se tako okupljamo i mo-

limo. Nama je bitno što nas je podržao naš biskup i što on podržava naše molitvene susrete na koje ljudi dolaze autobusima iz mesta udaljenih i po pedeset kilometara. Na susretima obvezno dijelimo najnoviju Gospinu poruku svima koji sudjeluju u programu. Da budem iskren, u Međugorje ne dolazimo vidjeti Gospu, već učiti moliti. U Međugorju se ukazuje, a u našoj zemlji je živjela pa zato mislimo da je od posebne važnosti izgraditi dobre odnose između Svetе zemlje i Međugorja.

Jeste li imali priliku susresti videoce?

Jučer smo upoznali Vicku i čuli njezinu svjedočanstvo o ukazanjima i porukama. Uistinu je bilo prekrasno. Pozivamo videoce da dođu u našu domovinu i svjedoče našem narodu o Gospinoj poruci. Idućeg tjedna imat ćemo svjedočanstvo jednoga kanadskog liječnika koji je prije četvrt stoljeća bio u Međugorju, a nadam se da će se i videoči odazvati našem pozivu te nam doći svjedočiti.

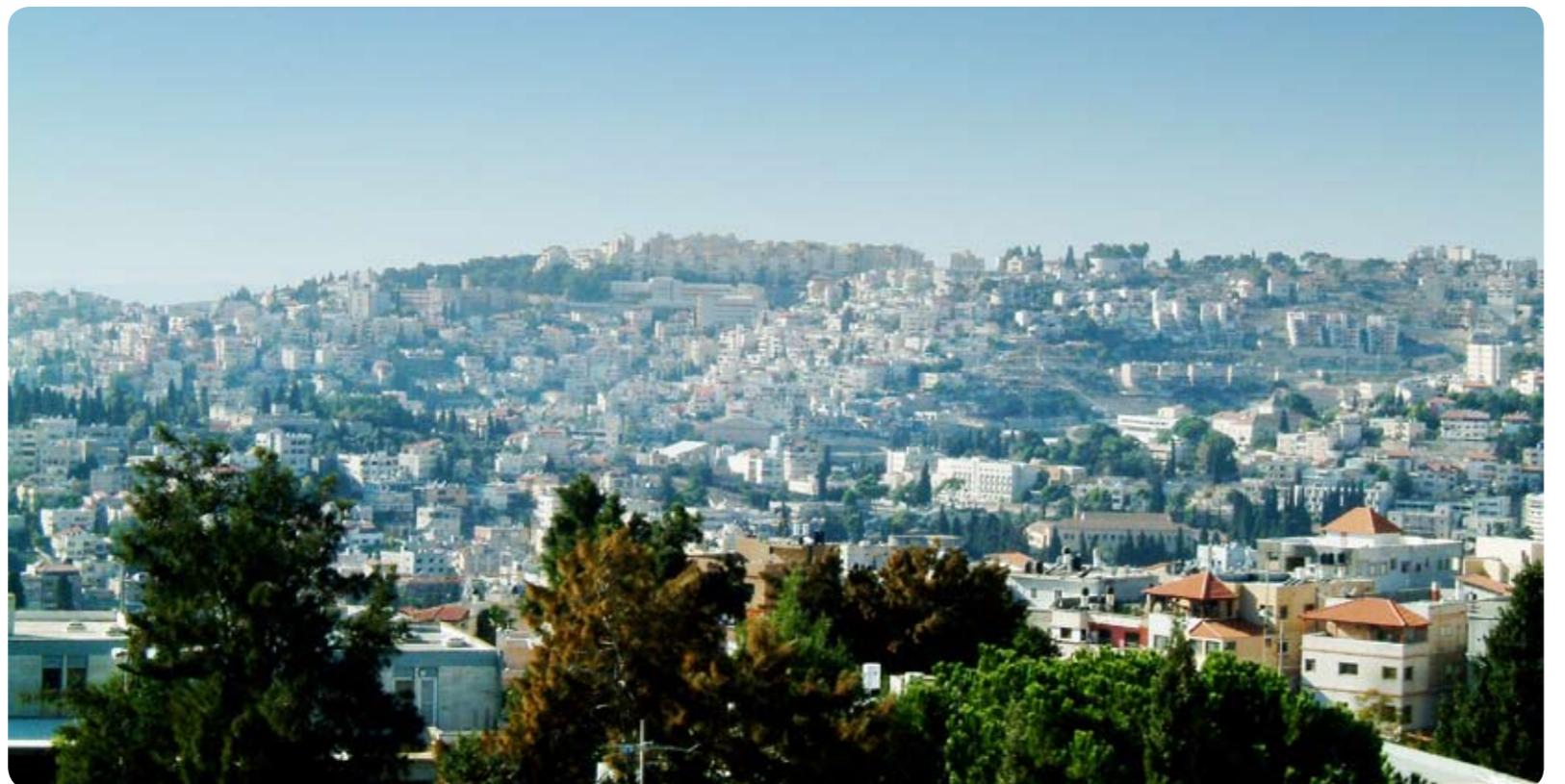
Kako moliti bolje, svjedoci smo duhovnoga siromaštva u našem svijetu?

Vidimo da je današnji čovjek vrlo uzne-miren, kao orahova ljuska na nemirnom moru. Jedino nam molitva može pomoći da nađemo mir, samo molitvom, suosjećanjem s drugim te pomaganjem nošenja križa drugima možemo rješiti svoje probleme. I ako vjerujemo, snagom molitve sve se može riješiti.

Na kraju, Vaša poruka župljanima i hodočasnicima?

Rekao sam da Međugorje doživljavam školom molitve i duhovne obnove. To je škola koja nas uči kako živjeti s Bogom. Svi bismo trebali dobro proučiti poruke Kraljice Mira iz Međugorja, tih pet glavnih poruka, rekao bih pet međugorskih kamenova - mir, vjera, obraćenje, molitva i post, i po njima živjeti. To znači imati euharistiju u središtu svoga života koja će nam, kad je živimo, pomoći da se obranimo svih napadaja sotone. Međugorje je i velika škola isповijedi, a jedino putem sakramenta pomirenja možemo iskusiti istinski mir. Međugorje nas uči kako biti predan u molitvi, nekoliko sati biti u crkvi na molitvi, tomu nas uči. I za kraj, o gostoljubivosti dobrih domaćina u Međugorju mogu, najkraće, reći da su pravi Marijini svjedoci. Pozivam ih da u tome ustražuju, da nadjačaju kušnje koje vrebaju. Ukoliko župljeni nastave svojim životom svjedoci Gospine poruke, i hodočasnici će ih lakše usvajati i živjeti i nositi ih u svoja mjesta.

(Prevela Anka Blažević)

Ne dopustite sotoni da od vas radi što hoće

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju!“ Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet da bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga

Lidija Paris

Bili mi toga svjesni ili ne, cijeli je ljudski život obilježen duhovnom borborom između dobra i zla. U toj borbi možemo sudjelovati aktivno na strani dobra ili na strani zla, a možemo biti i pasivni, bezvoljni... Jedna Gospina poruka kaže: „Molite, dječice, da vas sotona ne ljujta kao grane na vjetru. Budite jaki u Bogu“ (25. svibnja 1988.). „Odlazi, sotono“, kaže Isus odrješito đavlju (Mt 4,1; Mk 1,12-13; Lk 4,1-13).

I Bog i sotona nas privlače k sebi

Bog nas privlači k sebi i želi da u duhovnoj borbi svojim mislima, riječima i djelima sudjelujemo na strani dobra, a sotona se bori da bi nas povukao na svoju stranu. Da bi u tome uspio, ono što je zlo prikazuje u lijepome svjetlu pa nas najprije zbuni, i ako mu to dopustimo, potpuno pomuti. Ta sam se sotona preraštuje u anđela svjetla, kaže Pavao (2 Kor 11,14). Sotona nas želi povesti na krviti put, ali ne može ako mu to ne dopustimo, uvjерava nas poruka od 25. srpnja 1993. Zato je bitno oblikovati svoju savjest, znati razlučivati, i to nije pridržano samo misticima, nego je od životne važnosti i nužno potrebno svim vjernicima. Može se, naime, dogoditi da uopće nismo svjesni zla u sebi i oko sebe, da se na njega toliko naviknemo da nam više uopće ne smeta. To znači da smo uspavalii čak umrtyili svoju savjest. Društvo u kojem danas živimo u zemljama u kojima su kršćani bar nominalno većina stanovništva dobar je primjer zbumjenosti, bezvoljnosti i pasivnosti onih koji bi trebali biti sol zemlje i svjetlost svijeta.

Što sve ne smijemo dopustiti sotoni?
Poruke kažu da ne smijemo dopustiti sotoni da djeluje preko stvari koje nam štete, da ne smijemo dopustiti da napravi nered u našim srcima i našim obiteljima, da ne smijemo dopustiti da nas razvlači i radi od nas što hoće, da ne smijemo dopustiti da nas zavede, da upravlja našim životima, da zavlada u našim srcima (poruke od 14. siječnja 1985.,

30. siječnja 1986., 25. veljače 1988., 25. siječnja 1990., 25. veljače 1990., 25. siječnja 1994., 25. siječnja 1998.).

„Ne dopustite sotoni da djeluje u vašem životu preko nesporazuma, nerazumijevanja i neprihvatanja jednih drugih“ (25. siječnja 1990.). „Ako kome što oprostih, oprostih... da nas ne nadmudri sotona“, kaže Pavao. Ta znamo njegove namjere! (2 Kor 2,5-11).

Napose mu ne smijemo dopustiti da nas obeshrabri, jer je obeshrabrivanje jedna od njegovih najuspješnijih taktika. Nakon što smo seugo i jako trudili, a nismo postigli ono što smo po svojemu mišljenju trebali postići, može nastupiti obeshrabrenje. Zato poruke kažu da se ne treba boriti svojim snagama, nego dopustiti Bogu Stvoritelju – Duhu Svetomu – milosti Božjoj da nas preobrazi, obrača, mijenja, da nas vodi, da nam u tišini govori i da uđe u naše živote (poru-

Bog nas privlači k sebi i želi da u duhovnoj borbi svojim mislima, riječima i djelima sudjelujemo na strani dobra, a Sotona se bori da bi nas povukao na svoju stranu. Da bi u tome uspio, ono što je zlo prikazuje u lijepome svjetlu pa nas najprije zbuni, i ako mu to dopustimo, potpuno pomuti.

ke od 25. svibnja 1998., 25. srpnja 2006., 25. studenog 2006., 25. veljače 2009.).

Sotona je zapravo slabici

U prisподobi o sijaču Isus govori o onima koji se daju lako smesti. Netom su čuli riječ, dolazi sotona i odnosi riječ u njih posijanu, i oni to dopuštaju (Mk 4,13; Mt 13,18-23; Lk 8,11-15). Svojom se voljom moramo aktivno suprotstaviti zлу. Terezija od Djeteta Isusa rekla je da je sotona zapravo veliki slabici. Ako smo prema njemu odrješiti, on bježi. Ako smo popustljivi, on se hrani našom snagom, onom snagom koju nismo iskoristili protiv njega, pa njegova snaga jača dok nas ne slomi.

„Ne dopustite da vas sotona razvlači i radi od vas što hoće... Pozivam vas da budete odgovorni i odlučni“, kaže poruka od 25. siječnja 1998. „Nosi se od mene, sotono! Sablazan si mi jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko!“, kaže Isus odlučno Petru kada vidi da se ovaj dao pokolebati (Mt 16,21; Mk 8,31-9,1; Lk 9,22-27).

Nemojmo ni sanjati da ne ćemo nikada pasti. Pao je čak i Petar. Isus je to prorokao i rekao mu: „Šimune, Šimune, evo sotona zaiska da vas prorešeta kao pšenicu. Ali ja sam molio za tebe da ne malakše tvoja vjera. Pa kad k sebi dođeš, učvrsti svoju braću“ (Lk 22,31; Mt 26,31-35; Mk 14,27-31; Iv 13,36-38).

Ni pad ni grijeh nisu uzaludni ni besmisleni ako iz njih nešto naučimo. Bog mira sastrti će ubrzo sotonom pod vašim nogama. Milost Gospodina Isusa s vama! (Rim 16,20)

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrili Bibliju i uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (He 4,12). Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

Međugorje je naš drugi dom

Medicinska sestra iz Sente, u Vojvodini, majka troje djece, gospođa Marija Gor, već godinama najmanje jedanput godišnje hodočasti Kraljici Mira. Njezina obitelj putem Radiopostaje „Mir Međugorje“ redovito sluša molitveni program iz crkve Sv. Jakova. Za jednog od njezinih hodočašća napravili smo ovaj razgovor

Priredio Krešo Šego

Poštovana gospođa Gor, kad ste i od koga saznali za Međugorje?

Za ukazanja u Međugorju čula sam još kao djevojka. O tome su mi pričali rođaci koji žive u Njemačkoj. Tek nekoliko godina kasnije moja je tetka hodočastila u Međugorje i od nje sam željela saznati nešto više. Na moje pitanje što je to privlačilo toliki svijet u to mjesto, kroz suze mi je rekla: „Ne znam, ne mogu ti opisati, to treba vidjeti i doživjeti“. Iskreno rečeno, tada me to i nije toliko dirnulo. Tek poslije izvjesnog vremena, kad sam i ja došla u Međugorje, shvatila sam da ni ja ne znam riječima opisati tu milost koju sam dobila.

Jedno je sigurno – u Međugorju se osjeća Božja i Gospina prisutnost, čovjek tu u potpunosti obnovi i učvrsti svoju vjeru.

Kad ste prvi put došli u Međugorje?

Bilo je to 2005. godine. Kao i većina vjernika i ja sam redovito odlazila nedjeljom na svetu Misu i to je bilo jedino vrijeme provedeno s Bogom. Uslijedilo je jedno veoma teško razdoblje u mom životu, imala sam križ koji mi je bio veoma težak. Nažalost, svi mi u životu ponekad grijěšimo, možda nekad i ne-svesno. Sjećam se, bila je devetnica Sv. Antuna

va! Mnogi su upravo u Međugorju upoznali pravi put, koji po zagovoru Kraljice Mira vodi k njezinom Sinu.

Nastavili ste dolaziti?

Već sam nekoliko puta hodočastila, sama ali i sa svojom djecom. Godine 2007. povela sam i svog sina koji je tada imao svega devet mjeseci. Htjela sam zahvaliti Gospu za dar djeteta, jer sam za njegovo rođenje upravo tamo molila. Moje kćerke također često dolaze, ponajviše na festival mladih! Međugorje je naš drugi dom, u kući svakoga dana slušamo Radiopostaju „Mir“ i tako smo uvijek zajedno. Redovito čitamo Glasnik mira pa se može reći da naša obitelj živi međugorsko ozračje, bez obzira na to što smo tako daleko.

Što ljudi potiče na dolazak, pogotovo iz udaljenih krajeva?

Iz svoga iskustva govoreći, ljudi se uglavnom odlučuju na tako dalek put zbog svojih životnih krijeva; jednostavno, čovjek se želi obnoviti i mijenjati svoj život. Uvjet za promjenu jest susresti Gospu, susresti Gospodinu. Ne zaboravimo, Gospa želi usmjeriti svakoga na pravi put, svakog koji je zalutao na svom životnom putu želi dovesti k Bogu, k Isusu Kristu.

Što biva nakon povratka s hodočašća?

Za mene je svaki rastanak s Međugorjem tužan i bolan, ali je ujedno i velika milost što toliko puta mogu doći. Kod kuće nastojim živjeti onako kako je preporučivao fra Slavko Barbarić, koji je kazao: „Vratite se kući s ovoga svetog mjesta i budite blagoslovjeni po onom koji je zauvijek blagoslovjen! Sa gradite u svojoj kući jedan mali kutak u kojem će biti križ, krunica i Sveti pismo i tamo prikazujte sve svoje krijeve, radost, ljubav i vjeru. Tako ćete imati svoj Križevac, svoje Podbrdo, i tako će Bog uvijek biti s vama, a Kraljica Mira će vas uvijek voditi za ruke! Ponesite svima mir iz Međugorja!“

Egzorcist odgovara na pitanja

Izvadci iz knjige O. Gilles Jeanguenina

„Davao postoji! Egzorcist svjedoči i odgovara na pitanja“

U pripremi kod izdavačke kuće VERBUM

S kojim su opasnostima suočeni mladi?

Materijalističko i sekularizirano društvo u kojem živimo tjeru čovjeka na odbacivanje duhovnih vrijednosti i poricanje postojanja Boga i demona. Na tom pogodnom tlu neprijatelj bez poteškoća utječe na ponašanje ljudi skrivajući seiza svjetovnih prividno nedužnih krinka. Tako je spretan u umjetnosti prerušavanja, da mnogi padnu u njegove zamke a da to ni ne primijete... Rastuće zanimanje koje mladi pokazuju za okultizam nadilazi sve modne fenomene: talismani, amuleti, spiritizam, sotonska odjeća i znakovi... Neki od njih javno priznaju da ih „fascinira“ demon i crna magija. Drugi želesprobat nove putove „spoznaje“ i sudjeluju u seansama spiritizma misleći da tako mogu doći u doticaj s drugim svijetom. Sotona mlađima nudi sve mogućnosti za taženjem žedi za užitcima i zadovoljavanjem znatiželje, a onda ih ostavi same i nesretne. Mladi i manje mlađi dolaze k meni i kažu: „Oče, što mi se događa? Osjećam se prazan i više ne uspijevam dati smisao svojemu životu.“ Znate li koliko je mlađih već pokušalo samoubojstvo? Većini od njih gadi se ovaj varljivi svijet koji im je sve obećao, ali im nije dao ljubav o kojoj su sanjali.

Što je okultizam?

Riječ „okultno“ dolazi od latinskog „occultus“ i znači skriven, tajanstven, tajan... Okultizam dakle sadrži želu za poznavanjem i korištenjem materijalnih ili duhovnih snaga koje su nepoznate običnim smrnicima i nepriznate od strane znanosti i religije. Samo upućeni znaju kako postupati da bi se pokrenulo te snage.

Okultizam je:

- traženje znanja koje se odnosi na budućnost, na nešto nepoznato ili izvan ovoga svijeta, neznanstvenim sredstvima u cilju vladanja nad sudbinom.
- traženje magične moći da bi se djelovalo protiv bolesti ili nekoga zla, ili da bi se nekomu nanjelo zlo.
- Okultizam sadrži:
- gatanje: čitanje iz karata (kartomancija), čitanje iz ruke (kiromancija), radiestezijsku (psihičku ili spiritističku)
- spiritizam: čovjek kao medij, traženje kontakta s mrtvima ili s duhovima
- neke vidove parapsihologije: vidovnjaštvo...
- bijelu magiju: iscjelitelji koji se magičnim sredstvima obraćaju bolestima...
- crnu magiju i sotonizam.

Zbog čega su okultne prakse opasne za kršćanina?

Možemo ustvrditi da tamo gdje vjerska praksa gubi na brzini, okultna praksa napreduje divovskim koracima. Napuštanje vjere u Boga vrlo često vodi tomu da čovjek postaje rob magije i okultnih snaga. Budući da je *dobro* neprijatelj zla, kršćanska vjera i okultizam međusobno se isključuju... Mnogi kršćani nažalost ne znaju ili podcenjuju zlokobne i ozbiljne posljedice okultizma. Rijetko se može susresti čovjeka koji je iz posjeta vidovnjaku, mediju ili čarobnjaku izbašao netaknut. Kod onih koji su posjećivali osobe povezane s okultnim snagama možemo prepoznati određen broj simptoma koji su skoro uvijek isti:

- na psihičkoj razini: promjena karaktera, koji postaje agresivniji i nasilniji, melanholija, opsesije, krize tjeskobe, samoizolaci-

ja, sklonost prema samoubojstvu ili zločinu, poremećaji u seksualnom ponašanju, psihološka ovisnost, shizofrenija, bijeg od odgovornosti... Okultne prakse su uvijek bijeg od stvarnosti i podvrgavanje podsvijesti nečemu iracionalnom.

- na duhovnoj razini: bogohulne misli, vjerske sumnje, gubitak nade, gađenje prema molitvi, odbojnosc prema Božjoj riječi, prestanak sakralne prakse, odbijanje svega što je sveto, ogorčeno protivljenje Bogu i Katoličkoj Crkvi...

Treba razborito razlučiti ove simptome, jer se takvi pojavljuju i u depresivnim stanjima.

U Knjizi ponovljenog zakona Bog je već osudio gatanje koje želi pogoditi budućnost ili nešto sakriveno: „*Neka se kod tebe ne nađe nitko tko bi se bavio gatanjem, čaranjem, vraćanjem i čarobnjastvom; nitko tko bi bajao, zazivao duhove i duše predaka ili se obraćao na pokojnike. Jer tko god takvo što čini gadi se Jahvi*“ (Pnz 18,10.12).

„Treba odbaciti sve oblike gatanja: traženje pomoći od Sotone ili zloduhâ, zazivanje duša pokojnikâ, ili vršenje drugih radnji za koje se krivo misli da mogu ‘otkriti’ budućnost. Traženje savjeta u horoskopima, astrologija, gatanje u dlan, tumačenje znamenja i kockâ, pojave vidovitosti, utjecanje medijima... Sva djela magije i čaranja... teška je povreda kreposti bogostovlja.“ (Katedikaz Katoličke Crkve, br. 2116-2177).

Što treba učiniti da bismo se oslobođili okultnih veza?

Obraćati se neposredno ili posredno demonskim snagama da bi se postiglo što se želi, uvijek je objektivno težak grijeh, makar osoba ne bila svjesna da čini zlo. No, vje-

Obraćati se neposredno ili posredno demonskim snagama da bi se postiglo što se želi uvijek je objektivno težak grijeh, makar osoba ne bila svjesna da čini zlo

rujete li doista da demon čeka da ga čovjek pozove da se umiješa u njegov život i njegova isprazna očekivanja? I što učiniti kada još postoje nevidljive veze između neke osobe i okultne prakse kojom se bavila? Zloduh ne pušta tako lako svoje žrtve, na njih vrši zlodudan utjecaj sve dok taj ne bude prekinut. Okultne veze (po kojima je jedno područje naše unutarnje slobode vezano, paralizirano) mogu dakle dugi u skrovitosti opstatiti, a da se ne pomišlja da postoje. Kada ih egzorcist prepozna i razluči da doista postoje, bitno je:

- da osoba u slobodi izrazi svoju želju da bude oslobođena tih veza
- da se odrekne svake okultne prakse i svakog oblika praznovjerja
- da prestane obilaziti vidovnjake, medije, jogije, gurue, magnetizere i svakovrsne iscjelitelje

- da se ne druži sa sektama ili „religioznim“ pokretima kao što je New Age, koji propovijeda univerzalnu religiju i uključuje većinu okultnih praksi

- da prestane na sebi nositi amulete, amaljije, talismane i medaljice astrološkog karaktera

- da sudjeluje u molitvi za oslobođenje

- da Boga moli za oproštenje zbog tih praksi koje su protivne vjeri i povjerenju u Božju ljubav. Sakrament pokore ima napose ključnu ulogu u oslobođanju takve osobe.

Sve se to mora konkretno izraziti u promjeni života, u iskrenom povratku Gospodinu i u sakralnom životu.

A astrologija?

Astrologija koja nema nikakav znanstveni temelj tvrdi da može predvidjeti budućnost neke osobe promatrajući položaj nebeskih tijela. Ali ne, mi nismo unaprijed „programirani“! Nije li potpuno izopačeno vjerovati da položaj nebeskih tijela može utjecati na našu sudbinu ili djelovati na naš razum i volju? Kada bi bilo tako, što bi bilo s našom slobodom? Zar bi Bog i čovjek još imali mjesto u svijetu u kojem je sve predodređeno i podređeno položaju planeta? Kršćanin ne smije prihvati fatalistički mentalitet koji mu oduzima slobodu i slobodno odlučivanje: on će radije svim srcem prionuti uz volju Boga ljubavi. Podsjetimo se i da je Koncil u Bragi 563. god. osudio astrologiju ne samo kao praznovjerje, nego i kao herezu. Astrologija financijski iskorištava naivnost ljudi i čovjeku nanosi mnoge psihološke posljedice. Programirati svoj život polazeći od svoje astralne teme ili nakon susreta s astrologom možete skupo platiti... katkada i životom!

Što biste savjetovali ljudima da izbjegnu zamke okultizma?

- Ne kupujte knjige naslijepo, nego tražite savjet u nekoj katoličkoj knjižari: ima mnogo zamki u knjigama o magiji, egzorcizmu, alternativnoj medicini, anđelima i ukazanjima. Nikada ne traži naknadu za službu koju vrši.

ma. Mnoge su sekte objavile knjige o anđelima i drugim temama kao što su paranormalni fenomeni i paralelna medicina.

- Bolje je svoje poteškoće povjeriti svećeniku koji će znati slušati i pomoći onima koji trpe, nego ići k onima koji tvrde da imaju darove vidovitosti, iscjeljenja ili oslobođanja. Ti ljudi često tvrde da su vjernici i stavljaju vjerske znakove da bi osvojili povjerenje klijenta.

- Treba se čuvati onih koji nude gotova rešenja ili čudesne lijekove. Te opasne osobe često tvrde da nekoga mogu izlječiti ili oslobođiti bez pomoći liječnika ili službenog egzorcista.

- Onima koji su doista spremni dati se na samariti, onima koji su spremni platiti nevjerojatne cijene za jednu konzultaciju, kažem: tražite barem da vam se ispovesti račun!

- Nemojte nikada na sebi nositi niti jesti pripravke koje su pripremili ljudi koji se bave okultizmom. U najboljem slučaju imat će placebo učinak, ali će vrlo često biti otrovanii, a one koji ih uzimaju mogu izložiti određenim zdravstvenim rizicima. Ne treba nikada podcijeniti štetne posljedice predmeta koji su korišteni ili pripremljeni tijekom sotonskih obreda. Preporuča se traženje pomoći egzorcista prije nego što se od njih odvojite.

- Nikada ne vjerujte onima koji tvrde da imaju kontakt s mrtvima.

- Nikada ne vjerujte onima koji tvrde da poznaju budućnost i da je mogu progrediti.

- Ne prihvatajte pomoći laika koji se predstavljaju kao egzorcisti ili svećenika koji tu službu vrše usput i bez dopuštenja mjesnoga biskupa. Pravi egzorcist, onaj koji ima poslance od svojega biskupa, djeluje transparentno i ne traži naknadu za službu koju vrši.

Božja pitanja čovjeku

Gdje ti je žena Sara?

fra Iko Skoko

Bog u razgovoru s Abrahamom, kad mu iznosi sadržaj Saveza, spominje i njegovu suprugu Saru („kneginju“). I njoj mijenja ime: „Još reče Bog Abrahamu: ‘Tvojoj ženi Sarai nije više ima Saraja: Saru će joj ime biti. Nju ću ja blagosloviti i od nje ti dati sina: blagoslov ću na nju izliti, te će se naroditi od nje razviti; kraljevi će narodima od nje poteći“ (Post 17, 15-17). Unatoč Abrahamovoj sumnji Bog obećava da će Saru roditi sina sljedeće godine. Bog predlaže da mu roditelji nadjenu ime Izak („neka se božanstvo smješka“).

Bog i drugi put dolazi osobno k Abrahamu. Ovaj put kod hrasta Mamre. Abraham ga ponizno poziva u svoj dom: „Gospodine moj, ako sam stekao milost u tvojim očima, nemoj mimoći svoga sluge“ (Post 18,3). Abraham želi iskazati gostoljubivost na najvećoj razini posebnom Gostu.

Zatražio je od svoje supruge Sare da na brzinu pripremi prevrtu. Zatim odredi mlađe tele, koje njegovi ljudi pripremije. Meso je poslužio s maslom i mlijekom. Za blagovanja upita Abrahama: „Gdje ti je žena

Sara?“ (Post 18, 9). Saru je prisluškivala dijalog između Boga i svoga supruga Abrahama. Bog obeća da će navratiti i sljedeće godine kad Sari isteće vrijeme trudnoće, tj. kad dobiti sina. Saru se smijala u šatoru tim Božjim riječima. Smatrala je da zbog svoje životne dobi i fizičkog zdravlja, a i zbog suprugove visoke dobi, ne može začeti i roditi. Mislila je da se njezin smijeh nije čuo izvan šatora. Bogu je, međutim, sve moguće! Saru ne priznaje da se smijala. Bilo ju je strah priznat. Bog joj, međutim, potvrđuje da se smijala: „Jesi, smijala si se!“ (Post 18, 15).

Kad se ispunilo vrijeme trudnoće, Saru je Abrahamu rodina sina. Abraham mu nadjenu ime Izak. Nakon porođaja, Saru reče: „Dade mi Bog da se nasmijem, i tko god to čuje, nasmijat će se“ i „Tko bi ikad rekao Abrahamu: djecu će ti Saru dojiti! Ipak, sina mu rodih u starosti“. Bogu je sve moguće! Kad nam se, često, čini da svojim snagama ne možemo ništa učiniti, ne zatvarajmo se Bogu, Božjoj milosti i Božjim darovima.

Sara je postala pramajkom izabranoga Božjeg naroda.

Snimio Tvrko Bojić

Čovjek umire,
a plodovi i
ideali ostaju

fra Mario Knezović

Poznati duhovni pisac Phil Bomsans zapisa: „Neke stvari izgledaju kao katastrofa, a ipak su milost“. Pišući takvu rečenicu pisac je ciljao na misli onih koji smrt smatraju krajem života. Vjerujem, tako barem osjećam, da i među kršćanima umiranje još nije u svojoj dubini shvaćeno kao novo rađanje o kojem nam Isus progovara.

Kao smrtni ljudi, o umiranju ponajviše razmišljamo početkom mjeseca studenoga. Tada se sjećamo svojih pokojnika. Tada su grobovi svježe ukrašeni. Mrvi i živi zakratko su na istome mjestu. Jedni druge traže, ali jedni druge ne mogu dohvatiti. Okrutna dioba rastavlja žive od mrtvih. Živi žale mrtve a, vjerujem, još više mrtvi žale žive koji ne žive život u punini premda dišu, posjeduju, jedu, hodaju ...

Još je i dobro ako živi razmatraju svoj čas umiranja. No, ako ih taj čas zatekne kao kradljivac o podne, to je katastrofa. Takvi zaboraviše preporku da bdijemo i budni budemo. Takvi, nošeni slastima ovoga života, zapravo gube život. Smrt je, kako jedan teolog reče, „nadmoći smutljivac“. Da. Upravo tako. Smrt se ušulja u svaki užitak i kaže – dosta!

Ona potkopava svaku sigurnost koja nije utemeljena u Bogu. U biti – tako u svom domišljanju o smrti mislim – ne bi se ni isplatilo živjeti da nije smrti. Ne bi hvale vrijedno bilo podnositи kušnje i krijeve života da nije umiranja. Ali, smrt kao stanje nije trajnoga karaktera. Mi je, kao kršćani, trebamo promatrati kao rađanje, kao novi početak. Ona je prijelaz iz borbe za egzistenciju u prostor gdje će svaka suza nestati s lica čovječjega. Zato i možemo iskreno shvatiti sv. Pavla kad je kliočao da je njemu smrt dobitak. Možemo lakše shvatiti i sanjanje sv. Franje, koji smrt naziva svojom sestricom. Franjo je znao da ideali i plodovi ostaju. Oni ne umiru nikada jer su posijani preko ljubavi u srca sljedbenika. Zato bi kršćanski život trebao biti rasadnik plodova koji nikad ne umiru nego pupaju novim životom.

Iz Poslanice Korinćanima
svetoga Klementa I., papeIzvor
mudrostiRiječ Božja na
visini

Umolitvama i prošnjama neprestano molimo da Tvorac svega sačuva cijelokupan broj svojih izabranih na cijelom svijetu po svom ljubljenom Sinu Isusu Kristu, po kojem nas je pozvao iz tame na svjetlo, iz neznanja na spoznaju slave svoga imena. Tako se možemo nadati u tvoje ime, koje je početak svakoga stvorenja, da ćemo otvoreni očima svoga srca spoznati tebe samoga, *najvišega među najvišima, svetoga među svetima; tebe koji ponizuješ drskost oholica, koji otkrivaš misli pogana, uzvisuješ ponizne a ponizuješ ohole, obogaćuješ i osiromašuješ, usmrćuješ, ozdravljuješ i oživljavaš*. Ti si jedini dobrotvor duša i Bog svakog tijela. Ti promatraš bezdane. Ti si očeviđac ljudskih djela, pomoćnik onih koji se nalaze u pogibelji, spasiatelj očajnih, stvoritelj i skrbnik svakoga duha. Ti umnažaš narode na zemlji i između svih izabireš one koji te ljube po Isusu Kristu tvojemu Ljubljenom Sinu, po kojem si nas poučio, posvetio i počastio.

Gospodine, molimo te, budi nam *pomoćnik i zaštitnik*. Oslobodi one od nas koji su u nevolji, smiluj se poniznima, uzdigni pale, priteci u pomoći siromasima, izliječi bolesne, obrati zalutale naroda svoga; nahranili gladne, oslobodi one naše koji su utamničeni, ojačaj slabe, utješi malodušne. *Neka svi narodi upoznaju da si ti jedini Bog i Isus Krist Sin tvoj, a mi da smo tvoj narod i ovce tvoje paše.*

Ti si trajno ustrojstvo svijeta objavio po učincima. Gospodine, ti si sazdao krug zemaljski, ti si vjeran svim pokoljenjima, pravedan u sudovima, divan u snazi i veličanstvu, mudar u stvaranju i razborit u učvršćivanju stvorenja, dobar u svemu što se vidi, vjeran onima koji se u te uzdaju, blag i milosrdan. Oprosti nam bezkonja, nepravde, grijeha i

prijestupe naše. Ne ubroj svaki grijeh svojih sluga i službenica, nego nas očisti svojom

istinom te *upravi korake naše, da živimo u pobožnosti, pravdi i bezazlenosti srca i vršimo što je dobro i ugodno pred tobom i pred nama*.

Daj slogan i mir nama i svim stanovnicima zemlje kao što si dao ocima našim koji su te pobožno zazivali u *vjeri i istini*. Tebe, koji nam jedini možeš udijeliti sva ova i mnoga druga dobra, hvalimo po posvetitelju i zaštitniku duša naših Isusu Kristu. Po njemu te slavimo i veličamo i sada i od pokoljenja do pokoljenja i u vjeke vjekova. Amen.

Ukazanja u San Nicolas de los Arroyos (Argentina)

Za prvih pet ukazanja Gospa ništa ne govori, samo se smiješi i žalosti. Na 7. listopada pokazuje svetište koje želi da joj se sagradi u El Campitu, mjestu na obali rijeke Parane. U šestom ukazanju, 13. listopada 1983., kaže vidjelici: „Bila si vjerna. Ne boj se, dođi i sa mnom, s rukom u ruci, učinit ćeš dugi put.“

Priredio fra Karlo Lovrić

U prošlom smo broju *Glasnika mira* pisali o Gospinim ukazanjima u srednjoameričkoj državi Nikaragvi, a u ovom broju slijedi izvješće o ukazanjima u Južnoj Americi, u Argentini. Prije toga, upoznajmo ukratko zemlju koja je površinom (2 766 890 km²) osma, a brojem stanovnika (oko 40 milijuna) trideseta zemlja na svijetu. Smještena je između Anda na zapadu i Atlantskog oceana na istoku. Na sjeveru graniči s Paragvajem i Bolivijom, na sjeveroistoku s Brazilom i Urugvajem. Glavni grad je tromiljunska Buenos Aires, a jezik je španjolski. Argentina je sve do 1816. bila španjolska kolonija. U drugoj polovini 19. st. razvija se zahvaljujući modernijim poljoprivrednim tehnikama i izlasku na svjetsko tržište. U to vrijeme zajedno s Brazilom i Urugvajem ratuje protiv Paragvaja. Većim dijelom kasnije povijesti izmjenjuju se vlasti i vojne diktature.

I za Hrvate je Argentina zanimljiva jer su, trbuhom za kruhom, dolazili u tu zemlju već krajem 19. i početkom 20. st. te između dva svjetska rata. Do II. svjetskog rata riječ je o ekonomskim, a poslije II. svjetskog rata političkim emigrantima. Godine 1939. u Argentini je živjelo oko 150 000 Hrvata, a danas su njihovi potomci Argentinci, od kojih barem neki govore hrvatskim jezikom.

na i skoro nepismena, završila je samo četiri razreda pučke škole. Prije ukazanja nikada nije napisala ni jedno pismo. Gospa joj se, s Djetetom Isusom u naručju, očitovala sličnoga izgleda kakav je imala na kipu u Gospinoj katedrali u San Rosariju. Riječ je o drvenom kipu sa slomljenom rukom koji je jedno stoljeće ranije donesen iz Rima i koji je završio u spremištu katedralnog zvonika te zaboravljen. Sama Gospa je pokazala gospodi Gladys gdje će pronaći kip.

Za prvih pet ukazanja Gospa ne govori, samo se smiješi i žalosti. Sedmog listopada vidjelici pokazuje svetište koje želi da joj se sagradi u El Campitu, mjestu na obali rijeke Parane. U šestom ukazanju, 13. listopada 1983., kaže joj: „Bila si vjerna. Ne boj se, dođi i sa mnom, s rukom u ruci, učinit ćeš dugi put.“

Nekoliko tjedana prije ukazanja Gladys i neke njezine susjede vidjele su veliku krunicu koja je visjela na krevetu, a koja je odjednom zasjala kao da su njezina zrnca bila neonska svjetla. I poslije toga one su počele moliti krunicu svakoga dana. Vidjelica je molila krunicu i privatno.

Vidjelica je Mariju mogla dotaknuti

Od 19. listopada Gladys prima Gospine poruke, a koji put Gospa joj pokazuje kako meditirati dio Svetog pisma. Od 15. studenoga 1983. do 11. veljače 1990. ukazanja i poruke su svakidašnje. Vidjelica je primala i prenosila brojne privatne i javne Gospine poruke. Neke od posljednjih su objavljene 1987. Teme poruka su mir, pomirenje, pokora i molitva, posebice moljenje krunice. Središnje mjesto poruka je volja Božja da „obnovi savez sa svojim narodom pomoći Mariji, njegova Kovčega Saveza“.

Vidjelica je Mariju mogla dotaknuti i osjetiti njezinu toplinu i čvrstoću njezina tijela. Od 15. studenoga 1983. sedamdeset osam puta ukazao joj se Isus, koji je na početku rekao: „Ja sam sijač. Pokupite ljetinu. Bit će obilna.“

Od petka 16. studenoga 1984. Gladys je počela osjećati neke patnje Isusove Muke. Na Gospin poziv vidjelica prakticira strogi post, koji joj ne pričinjava poteškoće. Za ukazanja se osjeća jak miris ruža.

Biskup iz San Nicolasa, mons. Domenico Salvatore Castagna, odlučio je sagraditi svetište kako je Gospa tražila u poruci od 9. studenoga 1983. i već 25. listopada 1988. prvi dio svetišta bio je posvećen. Gospin kip od Svetе krunice, koji je bio čuvan u katedrali i kao takav se ukazao Gladys, 19. ožujka 1989. prenesen je u Svetište. Biskup je dopustio bogoštovlje i dao imprimatur na pisani riječ u svezi s Gospinim poruka-

ma. Od ožujka 1986. svakog 25. u mjesecu biskup predvodi procesiju na kojoj sudjeluje i do sto tisuća vjernika.

Komisija koju je imenovao biskup dala je pozitivan odgovor u svezi s ukazanjima.

U San Nicolasu dogodila su se brojna obraćenja, žar molitve je cvjetao, bila su i

mnoga ozdravljenja kao i čudesni znakovi na suncu.

Ovaj naraštaj ne sluša moju Majku

Svjetski poznati mariolog, Rene Laurentin, u svojoj knjizi *Gospin poziv Argentini* ističe najznačajnije poruke iz San Nicolasa:

„Ne stidite se grijeha. Moj Sin je Spasitelj grješnika. Stidite se što ne ljubite Boga. Stidite se što se ne pouzdajete u Boga“ (kolovoz 1988.).

„Ne zabranjujte Gospodinu uči u vaš život... On me šalje k vama jer želi spasiti što je više moguće stvorena svoga naroda“ (18. prosinca 1988.).

„Ja sam vrata nebeska i pomoći ljudima na zemlji... Ja sam sidro poniznima, potrebnima, onomu koji se gubi i traži Boga“ (24. svibnja 1989.).

„Ovaj naraštaj ne sluša moju Majku, ponutit će. Od svih tražim da je slušaju“ (2. ožujka 1986.).

„Danas opominjem svijet, jer svijet to ne shvaća: duše su u opasnosti. Mnoge su izgubljene. Malo će ih se spasiti osim ako mene prime kao svoga Spasitelja. Moju Majku treba slušati. Njezine poruke treba u potpunosti prihvati... Izabrao sam Srce svoje Majke, tako da to što tražim bude izvršeno. Duše će doći k meni po Njezinu bezgrješnom Srcu“ (19. ožujka 1989.).

„U prošlosti je svijet bio spašen Noinom lađom. Danas je lađa moja Majka. Preko nje će se duše spasiti jer će ih voditi k meni. Tko odbija moju Majku odbija mene“ (prosinac 1986.).

Čudotvorna voda

Tri sna i jedan unutarnji govor vidjelice upućuju na traženje vode koja je, konačno, pronađena 4. lipnja 1991.

Prvi od snova koji je upućivao na izvor bio je 3. kolovoza 1984. Gladys je to ispričala ovako: „Tog sam se jutra probudila iz sna. Vidjela sam mnogo svijeta kako radi na polju. Gradili su temelje za Svetište. Naprijed, u središtu, otvorili su jedan bunar, jer sam im rekla da bi mogli vidjeti vodu na mjestu gdje je bio grm.“

Pet godina poslije, 30. studenoga 1989., imala je drugi san: „Voda je veoma bistra. Vidjela sam presvetu Djevicu odjevenu kao Bezgrješnu i čula sam kako mi govorи: Velik je blagoslov koji je u tvojoj zemlji; blagoslov Božji za njezine sinove.“

U trećem snu, 29. siječnja 1990., Gospa je rekla vidjelicu da voda izbjija i ključa.

Ustanovljena je komisija pod vodstvom o. Karla A. Pereza, u kojoj su bili jedan geolog, jedan svećenik s rašljama i dva arhitekta. Stigli su do dubine od 47,50 metara i, vadeći vodu, kako kažu svjedoci, osjetio se jak miris ruže. Ta voda, kako je to običaj i u drugim marijanskim svetišтima, služi za ozdravljenje, blagoslov kuća i slično.

Da mi to ovako

Kleknimo i molimo se, sve ostalo će nam se nadodati. I Isus je to činio. Evandelja su posebno zabilježila takve trenutke u prijelomnim događajima za njega. Ulazio je u njihovu bit, mijenjao ih i izlazio kao pobjednik. Poslije molitve sve je, naime, bilo samo činjenje onoga što se učiniti treba

Miljenko Stojić

Prawda, humanizam, ljudska prava, etika... sve sami lijepi pojmovi protiv kojih javno nitko ne će ustati. A i zašto bi! U temelju su našega postojanja i kako god djelovali osjećamo da su nam potrebni. Istina, ima trenutaka kada ljudi ono što nije takvo proglaše upravo takvim. Na um mi odmah pada komunizam. Ma maknuti nismo mogli od njegova bratstva, a stvarnost je bila posve drukčija. Što jest jest, priča mu je bila na mjestu. Zbog toga prije podosta vremena kolege sa studija, podrijetlom iz Latinske Amerike, nikako nisam mogao uvjeriti u pravu bit toga suvremenog zla. On je njima prodavao maglu o borbi protiv bogatih izrabljivača i oni su je željno gutali. Stvarnost im je bila previše crna a da ne bi nasjeli na njihove lijepo umotane laži. Neke dvojbe unijela je tek pojava teologije oslobođenja. Međutim, znala se i ona gubitki pred sirenškim zovom marksizma, pa im moji doživljaji nisu izgledali potpuno uvjerljivi. Ne znam gdje su sada i što rade, ali bi mi draga bilo čuti ih jesu li promijenili mišljenje. Nadam se da jesu. Vjerujem da im je u tome pomogao i pad Berlinskog

zida, kao i nesretni rat u bivšoj nam državi, da joj ne spominjemo ime.

Ne, nisu ti komunisti nekakva neinteligentna čeljad. Ma kakvi! Ubijanja na Bleiburgu, Kočevskom rogu, Barbarinom rudniku, Širokom Brijegu i na još tisuće mjesta, nešto su drugo. To je komunistička duhovnost. Zar je to teško napraviti, nakon što se uvjeriš da su sva sredstva dopuštena u stvaranju novog čovjeka? A inteligencija se primjenjuje na putu prema tom vrhuncu. Pa je tako Antonio Gramsci trunući u tamnici smislio kako pobijediti svijet a da se ruke ne uprljaju tako drastično. On je to nazvao „hodom kroz institucije“ ili „kulturnom revolucijom“. Što ćeš nekoga ubijati, ako ga možeš imati?! Osvoji mu odgojne, kulturne, političke i ine ustanove i past će ti u krilo kao zrela kruška. I tako sredinom prošlog stoljeća poče preodgoj. Dokle je stigao? Bojim se predaleko, a htio bih da je propao. Nema druge nego podići glavu i odlučno krenuti u novi hod kroz institucije, odnosno u novu kulturnu revoluciju. Može se to, ako se samo hoće.

Isus je ono jednom bićem tjerao trgovce iz hrama. Volim tu sliku, kad sam u ova-

kvim razmišljanjima. Jedan mi glas, međutim, šapće da je govorio i da okrenemo drugi obraz kad nas netko udari po jednom. I sad se ti tu snadi, rekli bismo onako bez razmišljanja. A odgovor je, čini mi se, upravo između tih dviju, nazovimo ih uvjetno, krajnosti. Da, zaista, ne smijemo se olako predavati. Uvijek moramo djelovati u pravom smjeru. Ako je netko došao do tog stupnja da ne zna drugi jezik nego bić, uporabimo ga. Ako će mu naše okretanja obraza prosvijetliti pamet, učinimo to. Je li to ta sredina? Valjda jest.

Nesto me samo buni primjer Kraljice Mira. Ona nikada ne uporabi bić i slično tomu. Nastupa blago, upravo poput mudre majke, neprestano tješi, vidi rane, upućuje, moli, razjašnjava. Ali, uporna je, pa ako treba i desetljećima. Nije li to taj njezin bić? Možda, znam samo da Isus nije pogriješio i da njegova Majka nikada nije bila niti će biti protiv njega. Očito je potrebno još razmišljati da bi se stvari stavile na svoje mjesto.

A može li se samo razmišljanjem doći do pravih odgovora? Sve govori da ne može. Između mnogih pročitanih knjiga iz duhovnosti, ili jednostavno bogoslovija, upućuje me na to i jedna Zdravka Tomca. Znamo ga, to je onaj političar koji je nekada pripadao komunistima. Pa kad je počeo govoriti o svom obraćenju, gledali smo ga u čudu. Nismo baš u hrvatskom društvu naučili da se komunisti obraćaju, oni su bezgrješni, antifašisti... a to je odgovor na sve. Tek smo kasnije, kad je ustrajao, počeli razmišljati da bi to tako moglo biti. I da skratimo, kaže on da je mnogo razmišljao tijekom života. Obratio se tek kad je Bog ušao u njegov život, kad se počeo moliti. Sve mi se čini da ima pravo. Kleknimo i molimo se, sve ostalo će nam se nadodati. I Isus je to činio. Evandelja su posebno zabilježila takve trenutke u prijelomnim događajima za njega. Ulazio je u njihovu bit, mijenjao ih i izlazio kao pobjednik. Poslije molitve sve je, naime, bilo samo činjenje onoga što se učini treba.

Stvarno, možemo li se moliti kad nas događaji stisnu i kada jednostavno ne znamo kamo idu? A nekamo idu. Bojimo li ih se? Bojim se da ih se bojimo, rekao bih tako. I onda kada nam izgleda sve dobro, možemo li se moliti? Nije jaka usporedba, ali meni se čini da je to onaj hod kroz institucije, prava kulturna revolucija. Naizgled se ništa ne događa, a mnogo toga je u tijeku. Usudimo se, budimo najprije molitelji da bismo poslijе toga znali odgovore na sva pitanja. Upravo tako. Ne, nisam ja ovo izmislio, Kraljica Mira to davno preporuči.

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Krunica
- U došašcu, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla	
- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva	
- U uskršnjem vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva	
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h	Sv. Misa na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

RADIOPOSTAJA "MIR" MEDUGORJE
Gospin trg 1
88266 Medugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: +387 36/653-328 uredništvo
+387 36/653-326 glavni tehničar
+387 36/653-310 marketing
Faks: +387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

9 773 265 451238